

ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ: Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (Έδρα Καλαμάτας)

ΤΜΗΜΑ: Λογιστικής και χρηματοοικονομικής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

"ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ"

ΟΝΟΜΑ: ΕΛ ΜΑΡΑΣΙ ΑΧΜΕΝΤ

Ο ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΑΜΠΑΛΟΣ

(2016)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η λέξη Ισλάμ έχει διπλή έννοια : της ειρήνης και της υποταγής στον θεό. Προέρχεται από την ρίζα της αραβικής λέξης salaam.

Το Ισλάμ αποτελείται από το σύνολο των πεποιθήσεων που διοργανώνει την σχέση μεταξύ του ατόμου και του θεού του ή των άλλων ανθρώπων ή είτε με τον εαυτό του.

Ακόμα το Ισλάμ ρυθμίζει την ανθρώπινη συμπεριφορά όπως την οικονομική συμπεριφορά που αντιμετωπίζεται ως ένα μέσο για την παραγωγή και τη διανομή και την κατανάλωση αγαθών.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, οι μουσουλμάνοι έχουν προσπαθήσει να αναδιαρθρώσει τη ζωή τους με βάση τις αρχές του Ισλάμ, μετά την αίσθηση ότι η πολιτική και οικονομική τους ζωή έχει επηρεαστεί από τις δυτικές χώρες.

Ως εκ τούτου, οι μουσουλμάνοι προσπαθούσαν να αναβιώσουν την ισλαμική ταυτότητά τους για την οργάνωση της συλλογικής ζωής, σύμφωνα με την ισλαμική διδασκαλία.

Η μεγαλύτερη πρόκληση για τους μουσουλμάνους ήταν στον οικονομικό τομέα, όπως η μεταρρύθμιση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να είναι συμβατές με τον νόμο της σαρία.

Σε ένα περιβάλλον όπου το σύνολο των χρηματοπιστωτικών συστημάτων βασίζονται επί των τόκων, ήταν ένα τεράστιο έργο για την αναδιάρθρωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη βάση των άτοκων. Μερικοί πιστεύανε ότι η κατάργηση των τόκων από τις τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα τους μετατρέψει από εμπορικά ιδρύματα σε φιλανθρωπικά προσφέροντας έτσι τις οικονομικές υπηρεσίες δωρεάν. Είναι σαφές ότι αυτό ήταν εντελώς λάθος.

Επομένως, ο αποκλεισμός των τόκων από τα χρηματοοικονομικά δραστηριοτήτων δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οι χρηματοδότες δεν μπορούν να κερδίσουν. Εάν η χρηματοδότηση προορίζεται για εμπορικούς σκοπούς, μπορεί να είμαστε βάση την έννοια της συμμετοχής στα κέρδη και ζημίες, για τις οποίες τα Musharakah και mudarabah έχουν σχεδιαστεί από την έναρξη της Ισλαμικής εμπορικού δικαίου σύμφωνα με τον νόμο της σαρία.

Υπάρχουν, ωστόσο, ορισμένοι τομείς όπου η χρηματοδότηση με βάση της Musharakah ή mudarabah δεν είναι εφαρμόσιμη ή εφικτό. Για αυτούς τους τομείς οι σύγχρονους μελετητές έχουν προτείνει κάποια άλλα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό της χρηματοδότησης, όπως Murabah, Ijarah, Salaam ή Istisna'a.

Η εργασία μου στοχεύει στην παροχή των πληροφοριών σχετικά με τις αρχές και οι διατάξεις της σαρία, επίσης τις αρχές της ισλαμικής χρηματοοικονομικής, και τα εργαλεία χρηματοδότησης που χρησιμοποιούνται από τις ισλαμικές τράπεζες, με ιδιαίτερη αναφορά στα ισλαμικά χρηματοοικονομικά εργαλεία και τα ισλαμικά ομόλογα (Sukuk), και τα βασικά σημεία διαφοράς μεταξύ συμβατικών και ισλαμικών τραπεζικών συστημάτων.

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η πτυχιακή εργασία είναι εξ' ολοκλήρου δικό μου έργο και κανένα μέρος της δεν είναι αντιγραμμένο από έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές, μετάφραση από ξενόγλωσσες πηγές και αναπαραγωγή από εργασίες άλλων ερευνητών ή φοιτητών. Όπου έχω βασιστεί σε ιδέες ή κείμενα άλλων, έχω προσπαθήσει με όλες μου τις δυνάμεις να το προσδιορίσω σαφώς μέσα από την καλή χρήση αναφορών ακολουθώντας την ακαδημαϊκή δεοντολογία.»

Ο σπουδαστής

AXMENT

ΠΕΡΙΟΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1.1Ορισμός.....	8
1.2Τύποι των οικονομικών συστημάτων.....	8
1.3Στόχοι	9
1.4 Διεθνή Οικονομία.....	9
1.5 Χρηματοστήριο.....	9
1.6Ταπαράγωγα προϊόντα.....	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

2.1 Ορισμός	12
2.2Οι ρίζες του Ισλάμ και το κήρυγμα του Μωάμεθ.....	12
2.3Ισλαμική πίστη.....	12
2.4Οι πέντε πυλώνες του ισλάμ.....	13
2.5 Οι πηγές του ισλάμ.....	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

3.1Ορισμός.....	15
3.2Απαγορεύσεις.....	16
3.3Πηγές απαγόρευσης.....	17
3.4Διαφορές μεταξύ ισλαμικού χρηματοοικονομικού συστήματος και του καπιταλιστικού και του Σοσιαλιστικού συστήματος.....	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4. ΤΑ ΙΣΛΑΜΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

4.1 Συμβόλαιο καταμερισμού κερδών (Mudaraba).....	20
4.2 Συναλλαγή με πώληση τύπου costplus (Murabaha).....	20
4.3 Χρηματοδοτική μίσθωση (Ijarah).....	21
4.4 Συμμετοχή στο κεφάλαιο (Musharaka).....	22
4.5 Παράγωγα προϊόντα.....	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5. ΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

5.1 Μετοχές.....	25
5.2 Ισλαμικά ομόλογα (Sukuk)	25
5.2.1 Ορισμός.....	25
5.2.2 Η σημασία.....	26
5.2.3 Οι τύποι των SUKUK.....	26
5.2.4 Στόχοι & Χαρακτηριστικά.....	27
5.2.5 Κινδύνοι.....	28
5.2.6 Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα.....	29
5.3 Οι διαφορές μεταξύ (Sukuk) και Παραδοσιακών ομολόγων..	29
5.4 Επενδυτικά χαρτοφυλάκια.....	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6. ΙΣΛΑΜΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

6.1 Ορισμός	32
6.2 Εργαλεία χρηματοδότησης.....	33
6.3 Διαφορές μεταξύ Ισλαμικού τραπεζικού και του συμβατικού τραπεζικού συστήματος.....	34
6.4 Μετατροπή μιας συμβατικής τράπεζας σε ισλαμική τράπεζα.....	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

7.1 Ισλαμικές λύσεις.....	36
7.1.1 Murabaha/βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση.....	36
7.1.2 Mudaraba sukuk.....	37
7.1.3 Salaam sukuk.....	37
7.1.4 Musharaka sukuk.....	37
7.1.5 Ijarah sukuk.....	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

8.1 Κίνδυνοι για τα ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	38
8.1.1 Κίνδυνος ρευστότητας	38
8.1.2 Πιστωτικός κίνδυνος	39
8.1.3 Κίνδυνος αγοράς	39
8.2 Αντισταθμιστικά εργαλεία.....	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.ΙΣΛΑΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

9.1 Οργανισμοί του ισλαμικού χρηματοπιστωτικού κλάδου.....	41
9.1.1 Ισλαμική τράπεζα ανάπτυξης	41
9.1.2 Διεθνής ισλαμική χρηματαγορά.....	42
9.1.3 Ισλαμικό ίδρυμα έρευνας και εκπαίδευσης.....	42
9.1.4 Κέντρο διαχείρισης ρευστότητας.....	43
9.2 Κατηγορίες των ισλαμικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.....	43
9.2.1 Ισλαμικές τράπεζες.....	43
9.2.2 Ισλαμικά επενδυτικά παράθυρα.....	43
9.2.3 Ισλαμικές επενδυτικές τράπεζες.....	43

9.2.4 Ισλαμικά επενδυτικά κεφάλαια.....	44
9.2.5 Ισλαμικές εταιρείες υποθηκών.....	45
9.2.6 Ισλαμικές ασφαλιστικά ιδρύματα	45
9.2.7 Εταιρείες Mudaraba.....	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

10.ΚΥΡΙΕΣ ΙΣΛΑΜΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

10.1 Ιραν.....	47
10.2 Σουδάν.....	47
10.3 Πακιστάν.....	47
10.4 Μαλαισία.....	47
10.6 Μπαχρέιν.....	48
10.5 Οι μεγαλύτερες χώρες στο ισλαμικό κυκλοφορούν ενεργητικό του 2015.....	48

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	50
--------------------------	-----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	51
--------------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1.1 Ορισμός

- Είναι η μελέτη ανάλυσης των εμπορικών δραστηριοτήτων και των παραγωγικών διαδικασιών των αγαθών και των υπηρεσιών.
- Επίσης,είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι επιλέγουν να καταναείμουν τους σπάνιους πόρους τους,Λόγω της σπανιότητας δεν είναι δυνατόν να εκπληρωθούν όλες οι ανάγκες.
- Συνοπτικά, είναι η επιστήμη , τη μελέτη για το πώς να παράγουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες και πως να διανέμονται.

Πεδία Μελέτης της οικονομίας

α.Τη **Μικροοικονομική** Θεωρία, που μελετά την οικονομική συμπεριφορά μεμονωμένων ατόμων, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, προκειμένου να κατανοήσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

β.Τη **Μακροοικονομική** Θεωρία, που μελετά την οικονομία συνολικά, προκειμένου να κατανοήσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των οικονομικών μεγεθών όπως το εθνικό εισόδημα, και ο πληθωρισμός.

1.2 Τύποι των οικονομικών συστημάτων

α.Καπιταλιστικό σύστημα

Είναι ένα οικονομικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από την ιδιωτική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής.

Το κράτος δεν παρεμβαίνει στις οικονομικές υποθέσεις .αλλά παρεμβαίνει στην οικονομική δραστηριότητα σε ορισμένες δραστηριότητες.

Ο κέρδος είναι ο κύριος στόχος και σημαντικό για την επιβίωση και τη συνέχιση του έργου.

β.Σοσιαλιστικό σύστημα

Είναι ένα οικονομικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από την κοινωνική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής.

Το κράτος διαχειρίζεται και κατευθύνει την οικονομία μέσω του κεντρικού συστήματος σχεδιασμού.

Το κέρδος δεν είναι ο κύριος στόχος.

Ο κύριος στόχος είναι το επιχειρηματικό κοινωνικό στόχο στην εξασφάλιση των αγαθών για την κάλυψη την ανάγκη των ατόμων.

1.3 Οι οικονομικοί στόχοι

Οι κυριότεροι οικονομικοί στόχοι είναι οι ακόλουθοι:

1. Πλήρης απασχόληση του εργατικού δυναμικού
2. Οικονομική ανάπτυξη
3. Σταθερότητα των τιμών
4. Δικαιότερη κατανομή του πλούτου της κοινωνίας
5. Κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης

1.4Διεθνή Οικονομία

Είναι ένα πλαίσιο που ασχολείται με τις οικονομικές συναλλαγές, και των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των χωρών, καθώς και οι εξελίξεις των συναλλαγματικών.

•Πεδία Μελέτης

- 1.Η Διεθνής πολιτική οικονομία όπως αυτή αναπτύσσεται και προσδιορίζεται μέσα από τις διεθνείς σχέσεις, συνθήκες και συμβάσεις.
- 2.Το διεθνές εμπόριο συμπεριλαμβανομένων των διεθνών μεταφορών.
- 3.Η Διεθνής μακροοικονομική, και
- 4.Η Διεθνής χρηματοδότηση.

1.5 Χρηματιστήριο

Είναι μία οργανωμένη αγορά, όπου γίνεται την διενέργεια αγοροπωλησιών κινητών αξιών

Μερικές κινητές αξίες που διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο :

α. Μετοχές

Είναι έγγραφα ίσης αξίας που βγάζει μία επιχείρηση ώστε να αντλήσει το κεφάλαιο της.

Όταν κάποιος αγοράσει τέτοιες μετοχές, στην ουσία συμμετέχει, ανάλογα με τον αριθμό που αγόρασε, στα κέρδη της εταιρίας σε ποσοστό που αντιστοιχίζεται εκ του συνολικού αριθμού των μετοχών της.

β. Ομόλογα

Είναι έγγραφα ίσης αξίας που μπορεί να εκδίδει το δημόσιο ή οι τράπεζες ή οι επιχειρήσεις ώστε να έχουν άμεση εισροή χρημάτων, το ομόλογο είναι απλώς ένα δάνειο, εδώ ο κάτοχος του ομολόγου θεωρείται σαν δανειστής για την εταιρία .

Τα ομόλογα επιτρέπουν στον εκδότη να χρηματοδοτήσει μακροπρόθεσμες επενδύσεις με εξωτερικά κεφάλαια .

1.6 Τα παράγωγα προϊόντα

Είναι επενδυτικά χρηματοοικονομικά εργαλεία που βασίζουν την τιμή τους και προκύπτουν από άλλα βασικά προϊόντα.

Η αξία των παραγώγων προέρχεται από την αξία των υποκειμένων μέσων, όπως τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, τις τιμές των χρεογράφων, των μετοχών, των εμπορευμάτων και των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Οι συμβάσεις των παραγώγων προϊόντων έχουν συνήθως περιορισμένη διάρκεια και πάντα συγκεκριμένες ημερομηνίες λήξης.

Οι βασικότερες κατηγορίες παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων είναι:

α. Προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts)

Πρόκειται για σημερινή συμφωνία και υποχρέωση για την συναλλαγή ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου σε μια προκαθορισμένη μελλοντική στιγμή και προκαθορισμένη τιμή.

β. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (future contracts)

Πρόκειται για μία συμφωνία μεταξύ 2 συμβαλλόμενων μερών για αγορά ή πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου σε μία προκαθορισμένη μελλοντική στιγμή και προκαθορισμένη τιμή.

γ. Συμβόλαια Δικαιωμάτων Προαίρεσης (options contracts)

Είναι παρόμοιες με τις συμβάσεις μελλοντικής εκπλήρωσης με τη διαφορά ότι οι πρώτες δίνουν στον αγοραστή το δικαίωμα, (αλλά όχι την υποχρέωση), έναντι καταβολής τιμήματος να αγοράσει ή να πουλήσει μία υποκείμενη αξία σε μία συγκεκριμένη τιμή (τιμή εξάσκησης) και μία καθορισμένη ημερομηνία λήξης.

Από την άλλη ο πωλητής του δικαιώματος, είναι υποχρεωμένος, έναντι είσπραξης τιμήματος να αναλάβει ή να παραδώσει την υποκείμενη αξία στον αγοραστή αν αυτός ασκήσει το δικαίωμά του.

Οι συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης τόσο σε ρυθμιζόμενες αγορές.

δ. Συμβόλαια Ανταλλαγής (SWAPS)

Ένα **swap** είναι μια συμφωνία μεταξύ δύο αντισυμβαλλομένων για ανταλλαγή μελλοντικών χρηματοδοτών σύμφωνα με τρόπο που έχουν προκαθορίσει μεταξύ τους.

Τα χρηστικά ποσά που ανταλλάσσονται μπορεί να αναφέρονται σε:

. Ανταλλαγές νομισμάτων , επιτοκίων και πιστωτικού κινδύνου .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

2.1 Ορισμός

Η λέξη Ισλάμ σημαίνει «Υποταγή στον θεό» και προέρχεται από την αραβική λέξη salaamπού σημαίνει ειρήνη .

Το Ισλάμ δεν είναι μόνο θρησκευτική αλλά και πολιτική υπόσταση που σημαίνει ότι είναι τρόπος ζωής με την έννοια ότι περιέχει όλες τις εκφάνσεις της ζωής.

2.2 Οι ρίζες του Ισλάμ και το κήρυγμα του Μωάμεθ

Η θρησκεία αυτή ιδρύθηκε από το κήρυγμα και τη δράση του Προφήτη Μωάμεθ στην Αραβική Χερσόνησο, στις αρχές του 7ου αιώνα .Η Αραβική Χερσόνησο πριν από τον 7ο αιώνα δηλαδή πριν από την γέννηση του Μωάμεθ ήταν πολύπλοκη περιλαμβάνοντας εβραϊκές και χριστιανικές κοινότητες αλλά και άλλες πολλές ειδωλολατρικές πίστεις.

Ο Μωάμεθ, το όνομα του σημαίνει ο «δοξασμένος».Είναι και ο τελευταίος των Προφητών, γεννήθηκε γύρω στο 570 στην πόλη της Μέκκας. Η οικογένειά του ανήκε στη φυλή Κουράις. ο Μωάμεθ ήταν έμπορος,αλλά πριν ήταν βοσκός.

Όταν ο Μωάμεθ ήταν 40 χρονών δέχτηκε την επίσκεψη του αρχάγγελου Γαβριήλ, ο οποίος τον κατάστησε απεσταλμένο του Θεού, ενστερνίζονταν του το Κοράνι.

2.3 Η Ισλαμική πίστη

Είναι η επικύρωση και με σιγουριά, χωρίς αμφιβολία στον θεό και στην πίστη

Η Ισλαμική πίστη διέπεται από τη χρήση του Aqidah την οποία διέπει τις αρχές της πίστης και των πεποιθήσεων και δεν υπόκειται, Αποτελείται από έξι βασικές πεποιθήσεις ή άρθρα πίστης:

1.Η πίστη στον θεό ότι είναι μόνο ένας και είναι η ανώτατη και παντοδύναμη ύπαρξη του κόσμου.

2.Η πίστη στους αγγέλους . Αυτοί δημιουργήθηκαν από το φως και είναι εκτελεστές των διαταγών του Θεού.

3. Η πίστη στα ιερά βιβλία που αποκάλυψε ο Θεός τα οποία είναι 3 :

α.Η τοράβ.Το ευαγγέλιο.Το κοράνι

4. Η πίστη στους προφήτες του θεού . Οι προφήτες θεωρούνται αγγελιαφόροι του θεού

Στο Κοράνι αναφέρονται 26 ονόματα προφητών.

5. Η πίστη στην ημέρα της κρίσεως ,όλοι οι άνθρωποι θα αναστηθούν και θα κριθούν χωριστά για τις πράξεις τους κατά την διάρκεια της ζωής τους .

6. Η πίστη στην μοίρα ότι και να γίνει είναι πεπρωμένο και μόνο ο θεός ξέρει το μέλλον.

2.4 Οι πέντε πυλώνες του Ισλάμ

1.Σαχάντα: Πίστη

Η σαχάντα είναι μια δήλωση της πίστης με την οποία πρεσβεύεται ότι υπάρχει μόνο ένας Θεός (Αλλάχ) και ότι ο Μωάμεθ είναι αγγελιοφόρος του Θεού.

2.Σαλάτ: Προσευχή

Σαλάτ είναι ο τρόπος με τον οποίο ο δούλος διατηρεί τη σχέση του με τον Κύριό του. Η σαλάτ αποτελείται από πέντε καθημερινές προσευχές.

Τα ονόματα σύμφωνα με τις ώρες προσευχής: Fajr (αυγή), Dhuhhr (μεσημέρι), 'Aṣr (απόγευμα), Maghrib (βράδυ), και 'Isha (νύχτα).

3.Ζακά: Η Υποχρεωτική Ελεημοσύνη

Αυτή η ελεημοσύνη αποτελείται από ένα μικρό ποσοστό του πλούτου που ένας πλούσιος Μουσουλμάνος, δίνει στους φτωχούς που έχουν ανάγκη. Κάθε μουσουλμάνος υπολογίζει το ζακά το πρέπει να δώσει προς τους φτωχούς ,αυτό συνεπάγεται την καταβολή του 2,5% της αξίας των στοιχείων που υπόκεινται στο ζακά.Συνήθως το ζακά δίνεται μες το μήνα του ραμαζανιού.

4.Σιγιάμ:Η νηστεία του Ραμαζανίου

Είναι υποχρεωτικό για κάθε Μουσουλμάνο να νηστέψει μία φορά το χρόνο, και συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του μήνα Ραμαντάν (Ραμαζάνι).Και σημαίνει την αποχή από το φαγητό και το νερό από την ανατολή του ηλίου μέχρι τη δύση του.

5.Χατζ: Το Προσκύνημα στην Μέκκα

Το Χατζ είναι το προσκύνημα στον Ιερό Οίκο του Αλλά (την Κά'μπα), όπου εκτελούνται ορισμένες λατρευτικές πράξεις σε συγκεκριμένους τόπους και σε συγκεκριμένες στιγμές, είναι υποχρεωτικός για κάθε Μουσουλμάνο, άνδρα ή γυναίκα, που είναι υγιής και έχει φτάσει τουλάχιστον στην εφηβεία του/της, τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της ζωής του/της, εφόσον έχει τη σωματική και οικονομική δυνατότητα να το πράξει.

2.5Η πηγές

α. Η Ισλαμική πίστη στηρίζεται πάνω από θεϊκή πηγή την οποία είναι το κοράνι

Το κοράνι είναι ο λόγος του θεού και αποκαλύφθηκε προφορικά στον Μωάμεθ

β. Η δεύτερη πηγή είναι η Sunnah την οποία είναι η πρακτική και οι παραδόσεις του Μωάμεθ και η καθημερινή συμπεριφορά του .

γ. Η Τρίτη πηγή είναι το ahadith το οποίο είναι τα σοφά λόγια του προφήτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

3.1 Ορισμός:

Είναι το σύνολο των αρχών και των διατάξεων που ελέγχουν την χρηματοοικονομική δραστηριότητα που περιέχοντα από το κοράνι και την σαρία, πού μπορούν να εφαρμοστούν σύμφωνα με τις συνθήκες του χρόνου και του τύπου.

Το βασικό πλαίσιο για το ισλαμικό χρηματοοικονομικό σύστημα είναι μία σειρά κανονισμών και νόμων γνωστών ως σαρία, η οποία πηγάζει κυρίως από το κοράνι και το Sunnah, δηλαδή, τις πράξεις και παραδόσεις του προφήτη Μωάμεθ.

Σύμφωνα με το Ισλάμ οι ανθρώπινες πράξεις διαχωρίζονται σε halal (καλές και επιτρεπόμενες) και haram (κακές και απαγορευμένες). Αυτό ισχύει και για τα χρήματα που όταν κερδίζονται με καλούς τρόπους ολόκληρη η κοινωνία ωφελείται. Έτσι, ο σκοπός της ισλαμικής χρηματοοικονομικής είναι να εξασφαλίσει ότι τα έσοδα είναι halal.

Εάν κάποιος θέλει να δώσει τις βασικές αρχές του ισλαμικού χρηματοοικονομικού συστήματος μπορεί να πεί ότι είναι η απαγόρευση της είσπραξης και πληρωμής οποιασδήποτε εγγυημένης απόδοσης (Reba), όπως είναι ο τόκος, και η αποθάρρυνση της επικίνδυνης κερδοσκοπικής συμπεριφοράς. Επενδύσεις επιτρέπονται μόνο σε τομείς εγκεκριμένους από τους κανονισμούς της σαρία.

Η ισλαμική χρηματοοικονομική παρέχει 2 μέρους :

α. Σταθερό μέρος :

Είναι το σύνολο των αρχών ή των πολιτικών και οικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναφερθήκανε στα κείμενα του Κορανίου και Sunnah .όπως :την αρχή της επίτευξης της οικονομικής ισορροπίας και την αρχή της απαγόρευσης της τοκογλυφίας. Αυτές οι σταθερές αρχές δεν αλλάζονται.

β.Μεταβλητό μέρος :

Πρόκειται για τις οικονομικές μεθόδους και οι λύσεις που παίρνει μία κυβέρνηση για να θέσει τις αρχές του Ισλάμ της οικονομικής πολιτικής στην πραγματικότητα όπως την αντιμετώπιση τις διαδικασίες που περιγράφονται ως τοκογλυφία .

Επίσης, η σαρία έχει ορίσει όρους για την αγοραπωλησία πού είναι :

α. Συμβιβασμός:

πρέπει να υπάρχει συμβιβασμός μεταξύ τα δύο μέρη

β. Άψογη αγοραπωλησία:

να μην γίνετε αγοραπωλησία απαγορευμένων όπως : τα ναρκωτικά ,τα αλκοόλ.

γ. Να είναι στην κατοχή του :

δηλαδή δεν γίνετε να πωλήσεις ένα αντικείμενο το οποίο δeneίνεται στην κατοχή σου ,π.χ. Να πωλήσεις ένα αυτοκίνητο το οποίο θα το αγοράσεις σε ένα χρόνο.

3.2 ΟΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

1.Reba(τοκογλυφία) :

Σημαίνει πλεόνασμα κάθε θετικό ,σταθερό ,προκαθορισμένο επιτόκιο συνδεδεμένο με τηνημερομηνία λήξης και το ποσό του κεφαλαίου.

2.Ehtekar (μονοπώλιο) :

Είναι η κατάσταση στην οποία ένα αγαθό ή μια υπηρεσία προσφέρεται μόνο από μία επιχείρηση στην αγορά πού οδηγεί σε βλάβη στους καταναλωτές και την εκμετάλλευση τηςανάγκης τους, Σε αυτή την περίπτωση η επιχείρηση βάζει ελεύθερα τις δικές της τιμές στα δικά της προϊόντα και τις υπηρεσίες .

3.Δανεισμός με τόκους :

Τα χρήματα στο Ισλάμ:είναι ένα εργαλείο μέτρησης της αξίας και δεν θεωρούνται σαν εμπορεύματα ,για αυτό δεν επιτρέπεται να πωλούνται και να αγοράζονται .

4.Πώληση του GHARAR:

Είναι η πώληση των άγνωστων αντικειμένων , όπως τους διαγωνισμούς στις τηλεοράσεις ή στις εταιρείες τηλεφωνίας (πάρε τηλέφωνο ή στείλε μήνυμα για να κερδίζεις) επειδή θεωρείτε σαν τζόγος.

5.Πώληση των απαγορευμένων :

Όπως τα αλκοόλ , ναρκωτικά και τον τζόγο δηλαδή όσα έχει απαγορεύσει το κοράνι.

3.3 Πηγές απαγόρευσης

Όπως έχουμε αναφέρει τα απαγορευμένα μέσα σε ένα ισλαμικό χρηματοοικονομικό σύστημα ,θα μιλήσουμε για τις πηγές απαγόρευσης των παραπάνω:

α.Η σαρία :

Είναι οι περιορισμοί και οι διατάξεις που ελέγχουν όλες τις δραστηριότητες τις οποίες έχουν οριστεί από τον θεό και περιλαμβάνει :

β.Το κοράνι:

Είναι η αποκάλυψη του Θεού στον προφήτη του Μωάμεθ, και θεωρείται η πρώτη πηγή της νομοθεσίας σε όλες τις ισλαμικές χώρες.

γ.Sunna:

Είναι οι πράξεις του προφήτη ή μια βιογραφία ή μια συνταγή , είτε πριν είτε μετά την αποστολή του, και θεωρείται η δεύτερη πηγή της νομοθεσίας.

δ.Ahadith:Είναι τα σοφά λόγια του προφήτη και θεωρείται η δεύτερη πηγή μαζί με την Sunnah.

3.4 Διαφορές μεταξύ ισλαμικού χρηματοοικονομικού συστήματος και του καπιταλιστικού και του Σοσιαλιστικού συστήματος.

	Ισλαμικό χρηματοοικονομικό σύστημα	Καπιταλιστικό σύστημα	Σοσιαλιστικό σύστημα
Ορισμός	Είναι ένα οικονομικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από την ιδιωτική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής ανάλογα με τις αρχές και τις διατάξεις της σαρίας .	Είναι ένα οικονομικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από την ιδιωτική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής .	Είναι ένα οικονομικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από την κοινωνική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής
Αρχή της θρησκείας	Η θρησκεία κατευθύνει την οικονομία. και η οικονομία συνδέεται με την θρησκεία	Ιδρύθηκε σε ένα περιβάλλον που διαχωρίζει τη θρησκεία από το κράτος	Συνδέεται με δόγμα του αθεϊσμού. Δεν υπάρχει επιρροή της θρησκείας στην οικονομία ούτε στο κράτος
	Τα άτομα έχουν το δικαίωμα	Τα άτομο έχουν το	Τα άτομο δεν

Αρχή της ατομικής ιδιοκτησίας .	να κατέχουν τα μέσα παραγωγής, σύμφωνα με τους κανονισμούς και περιορισμούς της σαρίας και αφού δεν θα βλάψουν τα συμφέροντα της ομάδας.	δικαίωμα να κατέχουν τα μέσα παραγωγής χωρίς περιορισμούς ή προϋποθέσεις.	έχουν το δικαίωμα να κατέχουν τα μέσα παραγωγής γιατί είναι δημόσια ιδιοκτησία
Αρχή της κρατικής παρέμβασης	Το κράτος δεν παρεμβαίνει στις οικονομικές δραστηριότητες μέχρι να προκύψει η ανάγκη .	Το κράτος δεν παρεμβαίνει στις οικονομικές υποθέσεις .αλλά μετά την παγκόσμια κρίση ύφεσης το 1929 . το κράτος παρεμβαίνει στηνοικονομική δραστηριότητα σε ορισμένες δραστηριότητες.	Το κράτος διαχειρίζει και κατευθύνει την οικονομία μέσω του κεντρικού συστήματος σχεδιασμού
Αρχή του κέρδους	Ο κέρδος είναι οικονομικό στόχο αλλά όχι ο κύριος στόχος.	Ο κέρδος είναι ο κύριος στόχος και σημαντικό για την επιβίωση και τη συνέχιση του έργου.	Το κέρδος δεν είναι ο κύριος στόχος. Ο κύριος στόχος είναι το επιχειρηματικό κοινωνικό στόχο στην εξασφάλιση των αγαθών για την κάλυψη την ανάγκη των ατόμων. μπορεί να χάσουν τα έργα ωστόσο συνεχίσει
Αρχή του μηχανισμού της αγοράς	Οι τιμές καθορίζονται από την προσφορά και την ζήτηση και το κράτος επίσης όταν προκύψει ανάγκη.	Οι τιμές καθορίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση της αγοράς.	Οι τιμές καθορίζονται από το κράτος , η προσφορά και την ζήτηση δεν παίζουν ρόλο στον καθορισμό των τιμών.

Στόχοι	Εξασφάλιση των αναγκών της κοινωνίας Η επίτευξη της κοινωνικής δικαιοσύνης	Το κέρδος με οποιοδήποτε μέσο.	Το κέρδος και την εξασφάλιση των αναγκών της κοινωνίας
---------------	---	--------------------------------	--

πίνακας 1. Διαφορές μεταξύ του ισλαμικού χρηματοοικονομικού συστήματος και του Καπιταλιστικού συστήματος και του Σοσιαλιστικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.ΤΑ ΙΣΛΑΜΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Το Ισλάμ προωθεί το εμπόριο για πολλούς αιώνες πολλά χωρία του κορανίου και των ahadith καθορίζουν τις γενικές αρχές και τις διατάξεις που πρέπει να τηρούνται.Ορισμένοι τύποι συμβολαίων έχουν τυποποιηθεί προκειμένου να διευκολυνθεί το εμπόριο μέσω κάποια εργαλεία .Τα κυριότερα παρουσιάζονται στα εξής :

4.1 Συμβόλαιο καταμερισμού κερδών (Mudaraba) :

Είναι μία σύμβαση μεταξύ δυο μερών ή περισσοτέρων για επένδυση ένα χρηματικό ποσό και συμφωνούνται μεταξύ τους για ένα προκαθορισμένο μερίδιο του κέρδους.

Το πρώτο μέρος είναι ο επενδυτής (ο εταίρος που προσφέρει το κεφάλαιο)

Το δεύτερο μέρος είναι ο εταίρος που ασχολείται με την διαχείριση. Συνήθως είναι ένα ισλαμικό χρηματοπιστωτικό ιδρύματος (IXI).

Το IXI συνήθως διαχειρίζεται τα κεφάλαια των επενδυτών με την μορφή των επενδυτικών λογαριασμών .

Τα κέρδη που προκύπτουν μοιράζονται μεταξύ των μερών ανάλογα με τους προκαθορισμένους όρους που έχουν ορίσει .

Οι ζημιές αναλαμβάνονται από τους επενδυτές, εκτός αν προκύπτει αμέλεια ,κακοδιαχείριση ή παραβίαση των συμφωνηθέντων όρων.

Το Mudaraba λειτουργεί με δυο διαφορετικούς τρόπους η μην δεσμευμένη και η δεσμευμένη:

Η μη δεσμευμένη mudaraba : ο διαχειριστής μπορεί να διαχειρίζεται τα κεφάλαια χωρίς κανένα περιορισμό και να αναμειγνύει τα κεφάλαια των κατόχων με τα δικά του κεφάλαια.

Η δεσμευμένη mudaraba: ο διαχειριστής διαχειρίζεται τα κεφάλαια με περιορισμούς από τον επενδυτή όπως σε ποία επένδυση σε ποίο μέρος .

4.2 Πώληση με τιμές άνω του κόστους costplus (Murabaha):

Είναι μία συμφωνία αγοροπωλησίας ενός προϊόντος με την τιμή του κόστους συν ένα προκαθορισμένο ποσό ή ποσοστό πάνω από το κόστος.

Μπορούν να διακριθούν δύο είδη murabaha:

α. Κανονικό murabaha : είναι η πώληση με την τιμή του κόστους συν ένα προκαθορισμένο ποσό ή ποσοστό την οποία γίνεται μεταξύ τον πωλητή και τον αγοραστή χωρίς προηγούμενη συμφωνία με κάποιον πελάτη πού να έχει δεσμευτεί να τα αγοράσει.

β. Murabaha που σχετίζεται με την υπόσχεση του πελάτη : είναι η πώληση που σχετίζεται πάνω από την επιθυμία του πελάτη να αγοράσει ένα συγκεκριμένο προϊόν με την υπόσχεση να το αγοράσει και να πληρώσει το συμφωνηθέν ποσό πάνω από την τιμή του κόστους, αποτελείται από τρία μέρη ο αγοραστής , ο πωλητής και ο μεσολαβητής (τράπεζα ή έμπορος) , η περίπτωση αυτή χρησιμοποιείται περισσότερο από τις ισλαμικές τράπεζες .

π.χ.Ένας πελάτης επιθυμεί να αγοράσει ένα αυτοκίνητο ή ένα σπίτι πάει στην τράπεζα και ζητάει να του τον αγοράσει ένα σπίτι με συγκεκριμένες προδιαγραφές και τιμή και υπόσχεται να πληρώσει την τιμή συν ένα προκαθορισμένο περιθώριο κέρδους π.χ. 10% , αγοράζει η τράπεζα το σπίτι με 100.000 \$ και την πουλάει προς τον πελάτη με ένα συμβόλαιο με τιμή 110,000 \$ τα πληρώνει ο πελάτης σε άτοκες δόσεις, αυτή η διαδικασία γίνεται με δυο στάδια :

Το πρώτο είναι το στάδιο τη υπόσχεσης .

Το δεύτερο είναι το στάδιο του συμβολαίου.

Η τράπεζα σε αυτή την περίπτωση παίζει δύο ρόλους , ο ρόλος του πωλητή και τον ρόλο του μεσολαβητή.

4.3 Χρηματοδοτική μίσθωση (Ijarah)

Σύμβαση μεταξύ των δύο μερών όπου κάποιος ενοικιάζει ένα συγκεκριμένο εμπόρευμα με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, την οποία λήγει με την μεταφορά την ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου για τον μισθωτή με ένα καινούριο συμβόλαιο.

Η χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνεται τέσσερις είδη :

1. Αυτόματη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης :

Είναι μια σύμβαση ενοικίασης περιουσιακού στοιχείου με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την οποία λήγει με την μεταφορά της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου για τον μισθωτή **ΧΩΡΙΣ** καινούριο συμβόλαιο.

Π.χ.Γράφεται μια σύμβαση με ενοικίαση ένα εμπόρευμα με 1000\$ κάθε μήνα ή κάθε χρόνο για 5 χρόνια και όταν πληρωθούν οι δόσεις χωρίς καμία καθυστέρηση μεταφέρεται η ιδιοκτησία αυτόματη.

2. Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης που λήγει με μια συμβολική τιμή:

Είναι μια σύμβαση ενοικίασης περιουσιακού στοιχείου με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την οποία λήγει με την μεταφορά της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου για τον μισθωτή **ΜΕ ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ** που μπορεί να είναι ίση με μηδέν.

Π.χ. Γράφεται μια σύμβαση με ενοικίαση ένα σπίτι με 1000\$ κάθε μήνα ή κάθε χρόνο για 5 χρόνια και όταν πληρωθούν οι δόσεις χωρίς καμία καθυστέρηση μεταφέρεται η ιδιοκτησία με μια συμβολική τιμή που μπορεί να είναι ίση με μηδέν.

3. Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης που λήγει με υπόσχεση πώλησης:

Είναι μια σύμβαση ενοικίασης περιουσιακού στοιχείου με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την οποία λήγει με **την υπόσχεση** για την μεταφορά της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου για τον μισθωτή όταν πληρωθούν οι δόσεις χωρίς καμία καθυστέρηση

Π.χ. Γράφεται μια σύμβαση με ενοικίαση ένα σπίτι με 1000\$ κάθε μήνα ή κάθε χρόνο για 5 χρόνια και όταν πληρωθούν οι δόσεις χωρίς καμία καθυστέρηση υπόσχεται ο εκμισθωτής στην μεταφορά της ιδιοκτησίας

4. Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης που λήγει με την επιλογή του μισθωτή :

Είναι μια σύμβαση ενοικίασης περιουσιακού στοιχείου με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την οποία λήγει με κάποιες επιλογές για τον μισθωτή

Η πρώτη επιλογή να αγοράσει την ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου .

Η δεύτερη επιλογή να το ξανάενοικιάζει για άλλο ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα .

Η τρίτη επιλογή να το ξανά επιστρέψει για τον εκμισθωτή.

4.4 Συμμετοχή στο κεφάλαιο (Musharakah):

Είναι μια σύμβαση συμμετοχής μεταξύ δυο μερών ή περισσότερων στο κεφάλαιο και στη διαχείριση ενός έργου με ίσια ή διαφορετικά ποσοστά και γίνονται ιδιοκτήτες του κεφαλαίου, τα κέρδη και οι απώλειες μοιράζονται αναλογικά με βάση προκαθορισμένους όρους ή με τα ποσοστά συμμετοχής στο κεφάλαιο.

Το συμβόλαιο αυτό χρησιμοποιείται συχνά για την χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων του ενεργητικού.

Το συμβόλαιο Musharaka mutanaqisah είναι η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη συνεργασία μεταξύ εταιρειών για την χρηματοδότηση των ισλαμικών ακινήτων στο οποίο τα δυο συμβαλλομένων μερών συμφωνούνται να χρηματοδοτεί η τράπεζα το έργο και το άλλος μέρος να καταβάλλει ένα προκαθορισμένο ποσοστό από τα έσοδα του έργου προς την τράπεζα σε δόσεις μέχρι να καταβάλει όλο το ποσό χρηματοδότησης της τράπεζας για να κατέχει την ιδιοκτησία του έργου.

4.5 Τα παράγωγα προϊόντα

Τα παράγωγα έχουν προκύψει στις 1970 από την τεχνολογική πρόοδο και τις αλλαγές που συνόδευαν τους χρηματοοικονομικούς δείκτες, όπως τα επιτόκια, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, και από τους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους που αντιμετώπισαν οι τράπεζες και οι λοιποί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και για τους επενδυτές.

Τα παράγωγα προϊόντα συνήθως απαγορεύονται στην ισλαμική χρηματοοικονομική, καθώς θεωρείται ότι περιέχουν στοιχεία επικίνδυνης κερδοσκοπίας. Προκειμένου να διευκολυνθούν κάποιες συναλλαγές, ορισμένες εξαιρέσεις μπορεί να επιτραπούν.

Αυτές οι εξαιρέσεις είναι:

1. Το συμβόλαιο πώλησης (salaam):

Το συμβόλαιο αυτό αφορά την αγορά ενός αντικειμένου με άμεση πληρωμή, αλλά με μελλοντική παράδοση σε μια δεδομένη ημερομηνία στο μέλλον.

Το συμβόλαιο salaam είναι παρόμοιο με ένα προθεσμιακό συμβόλαιο αν και υπάρχουν 2 διαφορές :

α. Στα προθεσμιακά συμβόλαια η πληρωμή και η παράδοση των προϊόντων γίνεται σε μία συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δημιουργώντας πιστωτικό κίνδυνο για τους δύο αντισυμβαλλόμενους, ενώ στα συμβόλαια salaam η πληρωμή γίνεται προκαταβολικά και η παράδοση γίνεται σε μια συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία, δημιουργώντας πιστωτικός κίνδυνος για τον αγοραστή τον οποίο μπορεί να μην παραλάβει τα προϊόντα στην συμφωνημένη ημερομηνία.

β. Στα προθεσμιακά συμβόλαια το ποσό το οποίο είναι προς πληρωμή στην καθορισμένη ημερομηνία θα μπορούσε να προσ αυξηθεί κατά ένα ποσό που αντικατοπτρίζει, όπως το κόστος διατήρησης αποθεμάτων ενός εμπορεύματος, ενώ στα συμβόλαια salaam ο αγοραστής θα καταβάλει το τρέχον αντίτιμο μείον την έκπτωση που αντιστοιχεί στον πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνει καθώς και την αβεβαιότητα για την ακριβή ποιότητα των παραδοτέων προϊόντων.

2. Το συμβόλαιο (istina'a):

Αποτελεί μια σύμβαση πώλησης συγκεκριμένων αγαθών που θα κατασκευασθούν, ο κατασκευαστής είναι υποχρεωμένος να παραδώσει τα αγαθά όταν ολοκληρωθούν.

Ένας από τους όρους του istina'a είναι ότι ο πωλητής μπορεί να παρέχει την πρώτη ύλη ή άλλα στοιχεία του κόστους κατασκευής των αγαθών.

3. Το συμβόλαιο (Yrboun) :

Σε αυτό το συμβόλαιο ο αγοραστής καταβάλλει αρχικά τμήμα της τιμής αγοράς του προϊόντος που θέλει να αγοράσει με μορφή προκαταβολής με υπόσχεση να αγοράσει αυτό το προϊόν σε ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα , ο αγοραστής μπορεί να ακυρώσει την συναλλαγή μες το προκαθορισμένο χρονικό διάστημα χωρίς να ζητήσει την επιστροφή της προκαταβολής , όταν λήξει το χρονικό διάστημα χωρίς να το αγοράσει ο πωλητής έχει το δικαίωμα να κρατήσει το ποσό προκαταβολής .

4. Το συμβόλαιο (khiyaralshart):

Αυτό το συμβόλαιο δίνει το δικαίωμα σε έναν από τους αντισυμβαλλόμενους να ακυρώσει το συμβόλαιο εντός ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα , σε αυτό το συμβόλαιο δεν υπάρχει καμία προκαταβολή.

5. Το συμβόλαιο (khiyaraltayeen):

Αυτό το συμβόλαιο δίνει το δικαίωμα της επιλογής στον αγοραστή ενός συγκεκριμένου στοιχείου μέσα από τρεις διαφορετικές ποικιλίες (με διαφορετικές ποιότητες και διαφορετικές τιμές) , παρέχοντας την ευελιξία και τον χρόνο για την συλλογή πληροφοριών για το προϊόν που θέλει να το αγοράσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.ΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στο ισλαμικό χρηματοοικονομικό σύστημα απαγορεύει τις επενδύσεις που παρέχουν τοκογλυφία (Reba) και επιτρέπει τις επενδύσεις που είναι συμβατές με την σαρία τις οποίες δεν παρέχουν τοκογλυφία η επένδυση σε απαγορευμένες δραστηριότητες όπως τα ποτά .

Οι κύριες συμβατές επενδύσεις με την σαρία περιλαμβάνουν :

5.1 Μετοχές

Ο ορισμός μιας μετοχής διαφέρει μεταξύ του ισλαμικού και του δυτικού κόσμου , στο ισλαμικό η μετοχή ορίζει ότι το αντικείμενο κατά την πώληση των μετοχών μιας εταιρείας είναι ένα αδιαίρετο τμήμα της εταιρικής περιουσίας , ο κάτοχος της μετοχής συμμετέχει στα κέρδη και στις ζημιές , στο δυτικό κόσμο ορίζει την μετοχή ως μια υπολειμματική απαίτηση μελλοντικών ταμειακών ροών (μερισμάτων και προϊόντων εκκαθάρισης) ,οι μετοχές περιλαμβάνουν σταθερή απόδοση την οποία είναι ανεξάρτητη από την πραγματική απόδοση της εταιρείας την οποία απαγορεύεται από την σαρία

Οι προνομιούχες μετοχές δεν επιτρέπουν αφού οδηγούν σε διαφοροποίηση μεταξύ των συνεταίρων της εταιρείας (αυτοί που έχουν προνομιούχες μετοχές και αυτοί που έχουν κοινές μετοχές).

5.2 Ισλαμικά ομόλογα (sukuk) :

5.2.1 Ορισμός:

Είναι έγγραφα ίσης αξίας που αντιπροσωπεύουν τα μερίδια σε ιδιοκτησία ή σε μία επενδυτική δραστηριότητα.

Ο κάτοχος συμμετέχει στα κέρδη και στις ζημιές, αλλά όχι από το προκαθορισμένο ποσοστό της ονομαστικής αξίας.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

1.Το μέρος (ORIGINATOR) το οποίο χρειάζεται την ρευστότητα για την επένδυσή του, όπως το κράτος , εταιρία, και ο επενδυτής.

2.Ο εκδότης ISSUER .

3.Οι κάτοχοι SUKUK HOLDERS.

5.2.2 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ SUKUK:

1. Δίνει την ευκαιρία για τις κεντρικές τράπεζες να χρησιμοποιούν τα ισλαμικά ομόλογα εντός των πλαισίων της νομισματικής πολιτικής και σύμφωνα με την σαρία, η οποία θα συμβάλει στην απορρόφηση ρευστότητας, μειώνοντας έτσι τον πληθωρισμό, και να δώσει την ευκαιρία για τα Ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να διαχειρίζονται πλεονάζουσα ρευστότητα.
2. Καλύπτει τις ανάγκες του κράτους στην χρηματοδότηση των υποδομών και αναπτυξιακών έργων, αντί να στηρίζεται στο δημόσιο ταμείο και χρεογράφων.
3. Βοηθάει στη βελτίωση της αποδοτικότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιρειών, διότι η έκδοση των sukuk θεωρούνται ως εργασίες εκτός προϋπολογισμού, και δεν χρειάζεται μεγάλο κόστος για τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση.
4. Συμβάλλετε στη συλλογή των κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση ενός επενδυτικού σχεδίου.
5. Συμβάλλετε στην απόκτηση την απαραίτητη ρευστότητα για την επέκταση και ανάπτυξη των επενδυτικών σχεδίων, και γίνεται με την διαδικασία στην οποία μετατρέπονται όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε μονάδες που αντιπροσωπεύουν τα ισλαμικά ομόλογα και στην συνέχεια προσφέρεται στην αγορά για τη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων επενδυτικών σχεδίων.
6. Βελτιώνει την πιστοληπτική ικανότητα και την οικονομική διάρθρωση των ιδρυμάτων που εκδίδουν τα sukuk αφού απαιτούν την πιστοληπτική ικανότητα του χαρτοφυλακίου ανεξάρτητα από το ίδιο το ίδρυμα, για αυτό θα έχουν πιστοληπτική της ικανότητα σε υψηλά επίπεδα.

5.2.3 Οι βασικοί τύποι των SUKUK.

1. Sukuk MODARBA (Κερδοσκοπικά ομόλογα)

Είναι μια σύμβαση μεταξύ δύο ατόμων η περισσότερων στην οποία δίνουν κάποιο ποσό (ονομάζονται κάτοχοι ή δανειστές) σε ένα άτομο (επενδυτής) με σκοπό να τα επενδύει σε ένα επενδυτικό σχέδιο .

Σε αυτήν την περίπτωση οι κάτοχοι των ομολόγων είναι ιδιοκτήτες του κεφαλαίου (οι Κεφαλαιούχων), και συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημιές (αναλόγως αν οι ζημιές δεν προκύπτουν από κακή διαχείριση).

2. SUKUK ITZAPA (ENOIKIA)

Ασχολείται με τα περιουσιακά στοιχεία που ενοικιάζονται ,τα εκδίδει ο κάτοχος του περιουσιακού στοιχείου .

Δηλαδή ,ένας επενδυτής θέλει να χτίζει ένα ξενοδοχείο αλλά δεν έχει το απαιτούμενο κεφάλαιο τότε εκδίδει ομολόγα ίσης αξίας με το ποσό που του λείπει ,το μηνιαίο εισόδημα του ξενοδοχείου είναι το μέρισμα των κατόχων των ομολόγων.

3. SUKUK ΙΣΤΕΣΝΑΑ

Είναι έγγραφα ίσης αξίας για τη χρηματοδότηση της κατασκευής των προϊόντων.

Π.Χ. ένα κράτος ή μια εταιρία θέλει να χρηματοδοτεί ένα επενδυτικό σχέδιο όπως. (ίδρυση αεροδρόμιο ή βιομηχανικά έργα, όπως αεροπλάνα ή πλοία) και δεν έχει την αναγκαία ρευστότητα τότε εκδίδει ομολόγα (sukuk) ίσης αξίας με το απαιτούμενο ποσό με συγκεκριμένο χρονικό περίοδο (ημερομηνία λήξης του ομολόγου).

4. SUKUK MURABHA

Έγγραφα που έχουν ίσες αξίες που εκδίδονται από τον έμπορο με σκοπό να αγοράσουν εμπορεύματα και στη συνέχεια πωλούνται

Π.Χ.Ένας έμπειρος εκδίδει ομολόγα με σκοπό να αγοράσει σιτάρι και να το ξανά πωλώσει, το κέρδος από την διαδικασία πώλησης είναι το μέρισμα των κατόχων .

5.SUKUK της Γεωργίας

Ένας αγρότης εκδίδει ομολόγα αφού χρειάζεται άμεσα ρευστότητα για να καλλιεργήσει και συμφωνούνται μεταξύ τους με τα μερίδια τους στην σοδειά.

5.2.4 Οι στόχοι των Sukuk:

1.Αύξηση της ρευστότητας: αφού προσφέρει την απαραίτητη ρευστότητα για την χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων

2.Η διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης: σκοπεύει στην συγκέντρωση τα απαραίτητα κεφάλαια για να χρηματοδοτήσει νέα επενδυτικά σχέδια με σκοπό την απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων.

3.Μείωση των κινδύνων: η επιχείρηση δεν έχει υποχρεώσεις προς τους κατόχους να τους πληρώνει ένα συγκεκριμένο ποσό σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ,αφού συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημιές.

Τα χαρακτηριστικά των SUKUK:

- 1.Εκδίδονται σε έγγραφα Ίσης αξίας: που αντιπροσωπεύουν τα μερίδια σε ιδιοκτησία ή σε μία επενδυτική δραστηριότητα.
- 2.Στηρίζεται στην αρχή της συμμετοχής στα κέρδη και απώλειες: ο κάτοχος στηρίζεται στο μέρος από τα ομόλογα (sukuk) στα κέρδη αλλά όμως και την ζημιά, ΌΧΙ από το προκαθορισμένο ποσοστό της ονομαστικής αξίας.
- 3.Εκπροσωπεί τα μερίδια στην ιδιοκτησία των περιουσιακών στοιχείων ή τις παροχές και τις υπηρεσίες .
- 4.Είναι αποτελεσματικά εργαλεία για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των διάφορων τύπων,όπως βραχυπρόθεσμα, και μακροπρόθεσμα, και η χρηματοδότηση των διάφορων σκοπών, η χρηματοδότηση των έργων υποδομών, την ανάπτυξη έργων και άλλες δημόσιες ανάγκες.

5.2.5 Οι κίνδυνοι:

1.Πιστοληπτικός Κίνδυνος (Credit risk):

Υπάρχει κίνδυνος ο εκδότης να κινδυνέψει από την χαμηλή οικονομική φερεγγυότητα και να αδυνατεί να αποπληρώσει το χρέος του στον επενδυτή.

2.Κίνδυνος αγοράς (Market risk)

Είναι ο κίνδυνος μείωσης της αξίας μιας επένδυσης λόγω των αλλαγών στους παράγοντες που διαμορφώνουν την αξία της αγοράς όπως :

Οι τιμές των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι τιμές των επιτοκίων.

Οι τιμές των βασικών προϊόντων (Σίδερο, πετρέλαιο, άνθρακας, χαλκό, το σιτάρι, ο χρυσός και το ασήμι)

3.Συναλλαγματικός κίνδυνος (Exchange rate risk)

Είναι ο κίνδυνος που προέρχεται από την αλλαγή της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

αυτό γίνεται στην έκδοση ομολόγων σε ξένο νόμισμα .

4.Λειτουργικός κίνδυνος (Operation risk)

Είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας ή ζημιάς που προκύπτει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές μεθόδους εργασίας ή από εξωτερικούς παράγοντες

5.2.6 Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα.

Πλεονεκτήματα:

1. Παρέχει την άμεση ρευστότητα για την χρηματοδότηση έργων με σχετικό χαμηλό κόστος.
2. Καλύπτει τις ανάγκες του κράτους στην χρηματοδότηση των υποδομών και αναπτυξιακών έργων, αντί να στηρίζεται στο δημόσιο ταμείο και χρεογράφων.
3. Βελτιώνει την πιστοληπτική ικανότητα και την οικονομική διάρθρωση των ιδρυμάτων που εκδίδουν τα sukuk.
4. Έχει λιγότερο κίνδυνο.
5. Η ικανότητα για την κάλυψη του δημοσιονομικού ελλείμματος για τις κυβερνήσεις ή επιχειρήσεις.
6. Δεν αντιπροσωπεύει χρέος .

Μειονεκτήματα:

1. Δεν αποτελεί συμβάσεις κέρδους μόνο, επειδή αποτελεί και συμβάσεις κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων ή μισθώσεις .
2. Εάν ο επενδυτής δεν έχει ένα σχέδιο για να αποκαταστήσει την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων τότε δεν θα είναι ικανός να αποκαταστήσει τα δικά του περιουσιακά στοιχεία.
3. Δεν υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την πώληση των sukuk ,σε αυτή την περίπτωση ο επενδυτής δεν έχει τον έλεγχο στο επενδυτικό του σχέδιο αν επιθυμεί να το αποκαταστήσει.

5.3 Οι διαφορές μεταξύ Ισλαμικών ομολόγων (SUKUK) και Παραδοσιακών ομολόγων

ΔΙΑΦΟΡΑ	SUKUK	ΟΜΟΛΟΓΑ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Είναι έγγραφα ίσης αξίας που αντιπροσωπεύουν τα μερίδια σε ιδιοκτησία ή σε μία επενδυτική	Είναι έγγραφα ίσης αξίας που αντιπροσωπεύουν τα μερίδια σε ένα δάνειο με ένα προκαθορισμένο ποσοστό της ονομαστικής αξίας.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	.Εκδίδονται σε έγγραφα Ίσης αξίας .	.Επιτόκιο Έκδοσης .Εκπροσωπεί τα μερίδια σε

	.Στηρίζεται στην αρχή της συμμετοχής στα κέρδη και απώλειες .Εκπροσωπεί τα μερίδια στην ιδιοκτησία των περιουσιακών στοιχείων. .Είναι αποτελεσματικά εργαλεία για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών	ένα δάνειο με ένα προκαθορισμένο ποσοστό .Στηρίζεται στην αρχή της σταθερής απόδοσης (Τοκομερίδιο)
ΕΙΔΗ	.Sukuk MODARBA (Κερδοσκοπικά ομόλογα) .SUKUK ITZAPA (ENOIKIA) .SUKUK ΙΣΤΕΣΝΑΑ .SUKUK MURABHA .SUKUK της Γεωργίας	.Κυβερνητικό ομόλογο .Επιχειρηματικό ομόλογο .Δημοτικό ομόλογο .Ανάλογα με το είδος του επιτοκίου .Ανάλογα με τον τρόπο είσπραξης των αποδόσεων .Ανάλογα με την διάρκεια ζωής των ομολόγων.
ΚΙΝΔΥΝΟΙ	Χαμηλότερο	Υψηλότερο

▪ **Πίνακας 2.**Η διαφορά μεταξύ SUKUK και Παραδοσιακών ομολόγων.

5.4 Επενδυτικά χαρτοφυλάκια:

Τα είδη των επιτρεπτών ισλαμικών χαρτοφυλακίων περιλαμβάνουν τα εξής :

1.Χαρτοφυλάκια μετοχικά (long-only) :

Τα ενοποιημένα χαρτοφυλάκια των επενδυτών επενδύονται σε μετοχές εταιρειών που είναι συμβατές με την σαρία δηλαδή η δραστηριότητα της εταιρίας πρέπει να είναι συμβατοί με την σαρία .

2.Χαρτοφυλάκια προστατευμένων επενδύσεων :

Τα εγγυημένα κεφάλαια και επενδύσεις δεν είναι επιτρεπτά από την σαρία, ένας εναλλακτικός μηχανισμός που χρησιμοποιείται είναι ο συνδυασμός μίας επένδυσης murabaha (που είναι με χαμηλό κίνδυνο και παρέχει προστασία του κεφαλαίου) και ενός bai' alurboun (που παρέχει δικαίωμα πάνω σε μετοχές ή εμπορεύματακ.λπ. το οποίο εάν ασκηθεί θα προσφέρει τις αυξημένες αποδόσεις)

3.Χαρτοφυλάκια privateequity:

Τα ισλαμικά χαρτοφυλάκια privateequity που χρησιμοποιούνται για την χρηματοδότηση της εξαγοράς των εταιρειών στόχων που πρέπει να είναι συμβατά με την σαρία , και η προς εξαγοράς εταιρεία .Εάν η προς εξαγορά είναι σε μόχλευση τότε το χρέος θα πρέπει είτε να μειωθεί σε αποδεκτά όρια (στις περισσότερες περιπτώσεις το χρέος δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ένα τρίτο του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας που είναι προς εξαγορά), είτε να εξοφληθεί εντός ορισμένου χρόνου μετά την εξαγορά της από την privateequity .

4.Χαρτοφύλακια χρηματοδοτικής μίσθωσης (ijarah):

Πρόκειται για διαπραγματεύσιμα πιστοποιητικά που εκδίδονται για μισθώσεις αυτοκινήτων , αεροσκαφών ή ακινήτων.

Οι διαχειριστές των κεφαλαίων δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν ορισμένα εργαλεία που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους διαχειριστές κεφαλαίων , όπως τα δικαιώματα προαίρεσης , τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης , οι ανοιχτές πωλήσεις χρηματοπιστωτικών μέσων, οι προνομιούχες μετοχές .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.ΙΣΛΑΜΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

6.1 Ορισμός:

Υπάρχουν διάφορες έννοιες για το ισλαμικό τραπεζικό σύστημα :

1. Είναι ένα τραπεζικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που ασχολείται με άντληση κεφαλαίων μες το πλαίσιο της σαρίας .
2. Είναι η τράπεζα, η οποία δεν αντιμετωπίζει το όφελος, και βασίζεται στη βάση της συμμετοχής για την εξυπηρέτηση την ισλαμική κοινότητα . Όστε να επιτύχει την :
 - A. Διοχέτευση κεφαλαίων για επενδυτικές πράξεις που εξυπηρετούν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στους στόχους του μουσουλμανικού έθνους.
 - B. Επιχειρηματική δραστηριότητα και τις τραπεζικές υπηρεσίες χωρίς Reba (τοκογλυφία) και χωρίς εκμετάλλευση.

6.2 Εργαλεία χρηματοδότησης:

1. Καταμερισμός κερδών (Mudaraba) :

Είναι μία σύμβαση μεταξύ δυο μερών ή περισσότερων για επένδυση ένα χρηματικό ποσό και συμφωνούνται μεταξύ τους για ένα προκαθορισμένο μερίδιο του κέρδους .

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

- α.Η Ισλαμική Τράπεζα χρηματοδοτεί το έργο και το άλλο μέρος εργάζεται σε αυτό το έργο.
- β.Ένα μέρος χρηματοδοτεί το έργο και η Ισλαμική τράπεζα εργάζεται σε αυτό το έργο.

2. Συμμετογή στο κεφάλαιο (Musharakah):

Το συμβόλαιο musharakah mustanqasa :

Το συμβόλαιο Musharaka mutanaqisah είναι η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη συνεργασία μεταξύ εταιρειών για την χρηματοδότηση των ισλαμικών ακινήτων .

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

Η τράπεζα χρηματοδοτεί ένα έργο ενός επενδυτή μέχρι να ολοκληρωθεί και στην συνέχεια ο επενδυτής πρέπει να καταβάλει ένα προκαθορισμένο ποσοστό από τα έσοδα του έργου προς

την τράπεζα σε δόσεις μέχρι να καταβάλει όλο το ποσό χρηματοδότησης της τράπεζας για να κατέχει την ιδιοκτησία του έργου.

3. Χρηματοδοτική μίσθωση (Ijarah)

Σύμβαση μεταξύ των δύο μερών όπου κάποιος νοικιάζει ένα συγκεκριμένο εμπόρευμα με ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται από τον μισθωτή σε δόσεις μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, την οποία λήγει με την μεταφορά την ιδιοκτησία του περιουσιακό στοιχείου για τον μισθωτή με ένα καινούριο συμβόλαιο.

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

Ενοικίαση η Ισλαμική Τράπεζα για μηχανές, συσκευές και μηχανήματα για βιομηχανική και την κατασκευή μηχανημάτων, καθώς και τα λεωφορεία και τα αυτοκίνητα.

4. Συμβόλαιο βιομηχανικής (Istina'a):

Είναι μια σύμβαση μεταξύ δυο μερών για τη χρηματοδότηση της κατασκευής των προϊόντων.

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

Η Ισλαμική τράπεζα ζητάει από μία Συμβαλλόμενη Κατασκευαστική Εταιρεία να χτίσει μια πολυκατοικία και ισλαμική τράπεζα χρηματοδοτεί το έργο και στο τέλος το πουλάει η τράπεζα .

5. Το συμβόλαιο πώλησης (salaam):

Το συμβόλαιο αυτό αφορά την αγορά ενός αντικειμένου με άμεση πληρωμή, αλλά με μελλοντική παράδοση σε μια δεδομένη ημερομηνία στο μέλλον.

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

Η Ισλαμική τράπεζα για την αγορά ένα αντικείμενο πληρώνει το ποσό προκαταβολικά και άμεσα αλλά η παραλαβή γίνεται σε μια συγκεκριμένη μελλοντική στιγμή , και ταυτόχρονα το πουλάει σε τρίτο μέρος σε μία συγκεκριμένη μελλοντική στιγμή ,συνήθως αυτό το συμβόλαιο γίνεται με τους εμπόρους και τους αγρότες, βιομήχανοι.

6. Συναλλαγή με πώληση τύπου cost plus (Murabaha):

Είναι μία συμφωνία αγοροπωλησίας ενός προϊόντος με την τιμή του κόστους συν ένα προκαθορισμένο ποσό ή ποσοστό πάνω από το κόστος.

Τρόπος χρησιμοποίησης στις ισλαμικές τράπεζες:

Ένας πελάτης επιθυμεί να αγοράσει ένα αυτοκίνητο ή ένα σπίτι πάει στην τράπεζα και ζητάει να του τον αγοράσει ένα σπίτι με συγκεκριμένες προδιαγραφές και τιμή και υπόσχεται να πληρώσει την τιμή συν ένα προκαθορισμένο περιθώριο κέρδους π.χ. 10% , αγοράζει η τράπεζα το σπίτι με 100.000 \$ με την πουλάει προς τον πελάτη με ένα συμβόλαιο με τιμή 110,000 \$ τα πληρώνει ο πελάτης σε άτοκες δόσεις

Η τράπεζα σε αυτή την περίπτωση παίζει δύο ρόλους , ο ρόλος του πωλητή και τον ρόλο του μεσολαβητή.

7. Το συμβόλαιο της γεωργίας :

Ένα συμβόλαιο μεταξύ την τράπεζα και τον αγρότη να του χρηματοδοτεί με τα γεωργικά μηχανήματα,σπόρους, και τα λιπάσματα μέχρι την συγκομιδή και ο αγρότης προσφέρει την εργασία , στην συνέχεια ο αγρότης πληρώνει προς την τράπεζα Συμφωνηθείς ποσοστό από την σοδειά.

6.3 Οι διαφορές μεταξύ Ισλαμικού τραπεζικού συστήματος και Συμβατικού τραπεζικού συστήματος :

1.Στο Ισλαμικό τραπεζικό σύστημα οι συναλλαγές γίνονται με βάση την συμμετοχή στα κέρδη και στις ζημιές,

Ενώ στο συμβατικό τραπεζικό σύστημα οι συναλλαγές γίνονται με βάση το σύστημα τοκογλυφίας το οποίο δεν επιτρέπεται στο ισλαμικό τραπεζικό σύστημα.

2.Στο Ισλαμικό τραπεζικό σύστημα δίνει την μεγαλύτερη σημασία στον επενδυτικό χώρο που βασίζεται πάνω από συμβόλαια που είναι συμβατές με την σαρία όπως mudarabah ,musharaka ,κλπ.

Ενώ στο συμβατικό τραπεζικό σύστημα δίνει την μεγαλύτερη σημασία στον δανεισμό αντί τις επενδύσεις .

3.Το Ισλαμικό τραπεζικό σύστημα υπόκειται σε έλεγχο οικονομικό και θρησκευτικό για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των τραπεζών να είναι συμβατές με τους κανόνες και τους στόχους της ισλαμικής Σαρία.

Ενώ στο συμβατικό τραπεζικό σύστημα υπόκειται σε οικονομικό έλεγχο.

6.4 Μετατροπή μιας συμβατικής τράπεζας σε ισλαμική τράπεζα

Με την περαιτέρω ανάπτυξη της ισλαμικής τραπεζικής, πολλές συμβατικές τράπεζες έχουν προσαρμοστεί το σύνολο των δραστηριοτήτων τους στις ισλαμικές αρχές χρηματοοικονομικής.

Η μετατροπή μιας συμβατικής τράπεζας σε ισλαμική δεν είναι μια απλή υπόθεση, επειδή πρέπει να ληφθούν πολλά ζητήματα. Για παράδειγμα:

- Πρέπει να δοθεί έγκριση από τις ρυθμιστικές αρχές.
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να εκπαιδευτούν στην νέα φιλοσοφία των ισλαμικών αρχών.
- Πρέπει να συσταθεί εποπτικό συμβούλιο της σαρία.
- Οι συμβάσεις και τα έγγραφα πρέπει να αναδιατυπωθούν κ.λπ.

Τα βασικά στάδια της διαδικασίας μετατροπής είναι :

1. Το χρονοδιάγραμμα μετατροπής
 - α. Πλήρης μετατροπή :Ορίζει μια συγκεκριμένη ημερομηνία μετά την οποία όλες οι λειτουργίες της συμβατικής τράπεζας πρέπει να είναι συμβατές με το πλαίσιο της σαρία.
 - β. Σταδιακός μετασχηματισμός: Δεν υπάρχει συγκεκριμένη ημερομηνία, αρκεί ο τελικός στόχος να είναι η μετατροπή.
 - γ. Μερικός μετασχηματισμός:Στοχεύει στη δημιουργία ισλαμικών παραθύρων (δηλαδή τα ισλαμικά παράγωγα) στο πλαίσιο των υφισταμένων δομών της συμβατικής τράπεζας.
2. Τα αναγκαία μέτρα
3. Οι συναλλαγές με άλλες τράπεζες
4. Η αντίδραση της μετατροπής στους τομείς των τοκοφόρων απαιτήσεων και επενδύσεων.
5. Η παροχή συμβατών τραπεζικών υπηρεσιών με την σαρία
6. Η διαχείριση των απαγορευμένων υφιστάμενων της τράπεζας (πριν από τη μετατροπή) υποχρεώσεων και των απαιτήσεων της τράπεζας
7. Ο τρόπος διάθεσης των κερδών από τις απαγορευμένες δραστηριότητας (πριν από την μετατροπή).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Οι τράπεζες πρέπει να διαχειρίζονται σωστά τα ρευστά διαθέσιμά τους προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτούν την έλλειψη ρευστότητας ή την αποτελεσματική αξιοποίηση των χρηματικών πλεονασμάτων.

Τα συμβατικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε αντίθεση με τα ισλαμικά, είναι σε θέση να τοποθετούν τα πλεονάζοντα χρηματικά διαθέσιμά τους σε τοκοφόρες λύσεις και επίσης να χρηματοδοτούν τα ελλείμματα μετρητών δανειζόμενα με τόκο. Οι δυνατότητες διαχείρισης ρευστότητας που έχουν οι συμβατικές τράπεζες διευρύνονται με την ύπαρξη ανεπτυγμένων διατραπεζικών και δευτερογενών αγορών στις οποίες μπορούν εύκολα να καταφύγουν σε περίπτωση ανάγκης.

Οι ισλαμικές τράπεζες έχουν περιοριστεί στη διαχείριση των πλεοναζόντων μετρητών μέσω της χρηματοδότησης βραχυπρόθεσμων Murabaha και εμπορικών χρηματοδοτήσεων.

Κατά το παρελθόν έχουν γίνει προσπάθειες για την εφαρμογή μιας ισλαμικής διατραπεζικής αγοράς με περιορισμένη, ωστόσο, επιτυχία που αποδίδεται σε πολλούς παράγοντες, όπως η έλλειψη των κατάλληλων εργαλείων, προτύπων, κανονισμών και πιστοληπτικής αξιολόγησης. Η απουσία των δευτερογενών αγορών δυσχεραίνει περαιτέρω τις δυνατότητες διαχείρισης ρευστότητας των τραπεζών.

7.1 Ισλαμικές λύσεις

Υπάρχουν ορισμένες λύσεις αναφορικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ισλαμικός τραπεζικός κλάδος σχετικά με την διαχείριση της ρευστότητας:

7.1.1 Εξασφαλισμένο murabaha /βραχυπρόθεσμη εμπορική χρηματοδότηση

Μια τυπική βραχυπρόθεσμη συναλλαγή Murabaha θα συνεπαγόταν την αγορά σε τρέχουσα βάση εμπορεύματος που να είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο μεταλλευμάτων του Λονδίνου και κατόπιν μιας συναλλαγής Murabaha στον υποσχόμενο αγοραστή με άμεση παράδοση του εμπορεύματος και αναβολή της πληρωμής.

Ένα μειονέκτημα αυτού του είδους της διαχείρισης ρευστότητας, είναι ότι τα χρηματικά κεφάλαια επενδύονται σε αγορές του εξωτερικού μακριά από τα τοπικά χρηματοοικονομικά συστήματα.

Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση του εμπορίου κατά παρόμοιο τρόπο αφορά την χρηματοδότηση των εισαγωγών ή των εξαγωγών, όπως αργό πετρέλαιο ή το ρύζι.

7.1.2 Mudaraba sukuk

Αυτά τα Sukuk εκδίδονται από τις ισλαμικές τράπεζες . Οι επενδυτές μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτά τα κεφάλαια ή τις επενδυτικές συναλλαγές με την αγορά Sukuk. Στις περιπτώσεις των δευτερογενών αγορών τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επενδύουν τα πλεονάζοντα ρευστά διαθέσιμα σε μετρητά αγοράζοντας Sukuk και σε σύντομο χρονικό διάστημα μπορούν να ρευστοποιήσουν την τοποθέτησή τους για την παραγωγή χρημάτων.

7.1.3 Salaam sukuk

Οι τράπεζες αγοράζουν Sukuk συμμετοχών σε ένα ειδικό Mudaraba, το οποίο αγοράζει εμπόρευμα στο πλαίσιο του Salaam.

Η τιμή αγοράς των εμπορευμάτων προκαταβάλλεται, ενώ η παράδοση είναι προγραμματισμένη για μια συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία. Ένας τρίτος υπόσχεται να αγοράσει το εμπόρευμα από το ειδικό όχημα Mudaraba κατά την ημερομηνία παράδοσης.

Το Salaam Sukuk δεν μπορεί να είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης, αφού οι συναλλαγές με αντικείμενα των οποίων δεν υπάρχει η κυριότητα είναι απαγορευμένες από την σαρία. Για αυτό τον λόγο χορηγούνται μόνο για βραχεία διάρκεια και διατηρούνται μέχρι την λήξη.

7.1.4 Musharakah sukuk

Τα Musharakah Sukuk εκδίδονται και προσφέρονται στο κοινό. Τα έσοδα χρησιμοποιούνται για την κατασκευή νέων έργων υποδομής ή για την αγορά και μίσθωση εξοπλισμού. Ο διαχειριστής και ο κάτοχος Sukuk συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημιές , σε αντίθεση με την περίπτωση του Mudaraba στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή στα κέρδη άλλα και στις ζημιές αναλόγως αν οι ζημιές δεν προκύπτουν από κακή διαχείριση .

7.1.5 Ijarah sukuk

Το ισλαμικό Sukuk χρηματοδοτικής μίσθωσης (Ijarah) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την μακροπρόθεσμη διαχείριση της ρευστότητας. Η διαδικασία περιλαμβάνει την τιτλοποίηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων της κυβέρνησης, όπως αεροδρόμιο, δρόμους και κτήρια.

Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία πωλούνται σε ένα Mudaraba, το οποίο τα μισθώνει σε μισθωτές. Στην συνέχεια εκδίδονται και πωλούνται στην αγορά . Η κυβέρνηση εγγυάται την καταβολή των μισθωμάτων και τις πληρωμές κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει την ισλαμική τραπεζική είναι η έλλειψη κατάλληλων εργαλείων διαχείρισης κινδύνων. Προκειμένου, να αναπτυχθούν οι κατάλληλες λύσεις, είναι σημαντικό να εντοπιστούν και να μετρηθούν οι κίνδυνοι.

Τα μέτρα των συμβατικών εργαλείων αντιστάθμισης κινδύνου, όπως τα παράγωγα διατείνονται ότι βοηθούν στην σταθεροποίηση των αγορών, την παροχή ρευστότητας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας. Τα παράγωγα προϊόντα όταν χρησιμοποιούνται σωστά μπορούν να βοηθούν στην αντιστάθμιση κινδύνων, προκειμένου να αποφευχθούν οι ζημίες που προκύπτουν από διακυμάνσεις των τιμών των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Αυτό όμως δεν είναι αρκετό για να δικαιολογήσει τη χρήση αυτών των εργαλείων στο ισλαμικό πλαίσιο, για αυτό οι μελετητές έχουν χρησιμοποιήσει πολλά αποσπάσματα από το κοράνι και τα Ahadith για να επιχειρηματολογήσουν κατά της χρήσης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης και των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Ωστόσο, υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να συνδυαστούν με υφιστάμενα ισλαμικά χρηματοοικονομικά εργαλεία με σκοπό την αναπαραγωγή σύγχρονων συμβατικών τεχνικών.

Τα συμβατικά τραπεζικά ιδρύματα προσφέρουν προκαθορισμένες αποδόσεις για τους πελάτες, τα αντίστοιχα ισλαμικά ιδρύματα προσφέρουν στους κατόχους επενδυτικών λογαριασμών (Mudaraba) μεταβλητές αποδόσεις με την μορφή συμμετοχής στα κέρδη.

8.1 Κίνδυνοι για τα ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Ορισμένοι κίνδυνοι που υπάρχουν στα ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι :

8.1.1 Κίνδυνος ρευστότητας

Οι ισλαμικές τράπεζες δεν είναι σε θέση να δεσμεύσουν μετρητά σε μακροπρόθεσμα στοιχεία, όπως τα Ijarah, Mudaraba ή Musharakah. Λόγω ότι δεν υπάρχουν ισλαμικές διατραπεζικές χρηματαγορές, και οι κεντρικές τράπεζες δεν παρέχουν πιστωτικές διευκολύνσεις σε περιπτώσεις ανάγκης, μια ξαφνική αύξηση της ζήτησης μετρητών από τους καταθέτες μπορεί να προκαλέσει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα.

8.1.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι χαμηλότερος για τα ισλαμικά ιδρύματα σε σύγκριση με τις συμβατικές τράπεζες αφού ο δανεισμός στο πλαίσιο της σαρία σε βάση υπάρχουντα περιουσιακά στοιχεία και είναι και βραχυχρόνιος. Οι ισλαμικές τράπεζες δεν έχουν το δικαίωμα να επιβάλουν τόκους λόγω της απαγόρευσης του Riba, αλλά έχουν περιορισμούς με τους οποίους μπορούν να απαιτήσουν την επιστροφή των δανείων σε περίπτωση χρεοκοπίας των πελατών.

8.1.3 Κίνδυνος αγοράς

Οι ισλαμικές τράπεζες και οι αντίστοιχες συμβατικές τράπεζες, εκτίθενται σε διάφορες μορφές κινδύνων της αγοράς όπως κινδύνων επιτοκιακών, συναλλαγματικών κινδύνων κ.λπ.

Τα ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αν και δεν ασχολούνται με τοκοφόρα εργαλεία, όμως κατά τον υπολογισμό του περιθωρίου κέρδους για συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης χρησιμοποιείται ένα επιτόκιο αναφοράς.

8.2 Αντισταθμιστικά εργαλεία

Η συμβατική τραπεζική χρησιμοποιεί μια πληθώρα παραγώγων που χρησιμοποιούνται ευρέως για την αντιστάθμιση κινδύνων.

Λόγω των περιορισμών της σαρία οι ισλαμικές τράπεζες μπορούν να χρησιμοποιούν μερικά παράγωγα τα οποία χρησιμοποιούνται μες το ισλαμικό πλαίσιο, όπως :

α. Το συμβόλαιο Salaam:

Το συμβόλαιο αυτό αφορά την αγορά ενός αντικειμένου με άμεση πληρωμή, αλλά με μελλοντική παράδοση σε μια δεδομένη ημερομηνία στο μέλλον.

β. Το συμβόλαιο Istina'a:

Αποτελεί μια σύμβαση πώλησης συγκεκριμένων αγαθών που θα κατασκευασθούν, ο κατασκευαστής είναι υποχρεωμένος να παραδώσει τα αγαθά όταν ολοκληρωθούν.

γ. Το συμβόλαιο Yrboun :

Σε αυτό το συμβόλαιο ο αγοραστής καταβάλλει αρχικά τμήμα της τιμής αγοράς του προϊόντος που θέλει να αγοράσει με μορφή προκαταβολής με υπόσχεση να αγοράσει αυτό το προϊόν σε ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε το κεφάλαιο 4.5 Παράγωγα.

Η ανάπτυξη των εργαλείων αντιστάθμισης κινδύνων είναι ουσιαστικής σημασίας στην προσπάθεια για πιο αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων από τα ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα .

9. ΙΣΛΑΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

9.1 Οργανισμοί του ισλαμικού χρηματοπιστωτικού κλάδου

Η ανάπτυξη των ισλαμικών χρηματοοικονομικών έχουν διευκολυνθεί σημαντικά από αρκετές κλαδικές ενώσεις ή φορείς αυτορρύθμισης που δραστηριοποιούνται με τα ακόλουθα ιδρύματα στην προώθηση και υποστήριξη του κλάδου της ισλαμικής τραπεζικής.

9.1.1 Ισλαμική τράπεζα ανάπτυξης

Είναι ένα διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε στην Τζέντα του βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας στον Οκτώβριο του 1975, και περιλαμβάνει 56 χώρες.

Η βασική προϋπόθεση για την ένταξη μιας υποψήφιας χώρας είναι ότι πρέπει να είναι μέλος του Οργανισμού Ισλαμικής Συνδιάσκεψης (Ο οργανισμός αυτός ιδρύθηκε τον Μάιο του 1971 στη Τζέντα της Σαουδικής Αραβίας όπου και η έδρα του,συμμετέχουν 57 μουσουλμανικά κράτη. Με σκοπό τον συντονισμό των οικονομικών, κοινωνικών, επιστημονικών αλλά και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των κρατών-μελών),και να συνεισφέρει το κεφάλαιο της τράπεζας, και να είναι ικανή να αποδεχθεί τους όρους και τις συνθήκες που αποφασίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της ισλαμικής τράπεζας ανάπτυξης.

Ο σκοπός της είναι:

- Να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο των μελών και των μουσουλμανικών κοινοτήτων σύμφωνα με τους νόμους της σαρία.
- Μείωση της φτώχειας
- Η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών-μελών.

Ο λειτουργίες της είναι:

- Να συμμετέχει στα επενδυτικά κεφάλαια
- Να χορηγεί δάνεια για παραγωγικά έργα και επιχειρήσεις
- Την παροχή οικονομικής βοήθειας σε χώρες-μέλη με σκοπό την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη.

Η τράπεζα έχει το δικαίωμα να δέχεται καταθέσεις και να παρέχει τους χρηματοδοτικούς πόρους μέσω των συμβατών μεθόδων της σαρία.

Επίσης έχει την ευθύνη της προώθησης του εξωτερικού εμπορίου μεταξύ των μελών, και την επέκταση της ανάπτυξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων σύμφωνα με την σαρία, τα όποια αφορούν τα προσωπικά που ασχολούνται με αναπτυξιακές δραστηριότητες σε μουσουλμανικές χώρες.

9.1.2 Διεθνής ισλαμική χρηματαγορά

Η Διεθνής Ισλαμική Χρηματαγορά είναι μια διεθνής δομή, με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, που ιδρύθηκε με τη συλλογική προσπάθεια των κεντρικών τραπεζών και των νομισματικών αρχών του Μπαχρέιν, του Μπρουνέι, της Ινδονησίας, της Μαλαισίας, του Σουδάν και της Ισλαμικής τράπεζας Ανάπτυξης με έδρα τη Σαουδική Αραβία. Ιδρύθηκε με μια συμφωνία που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 13 Νοεμβρίου 2001 από τα μέλη και η λειτουργήθηκε για πρώτη φορά την 1^η Απριλίου 2002, με έδρα το Βασίλειο του Μπαχρέιν.

Η Διεθνής ισλαμική χρηματαγορά είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες του ισλαμικού τραπεζικού και χρηματοδοτικού κλάδου.

Ο κύριος σκοπός τους είναι:

- Η δημιουργία, η ανάπτυξη, η προώθηση και η ρύθμιση μιας διεθνής χρηματαγοράς με βάση τους νόμους της σαρία.
- Η ανάπτυξη των παγκόσμιων πρωτογενών ισλαμικών χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών.
- Η δημιουργία μιας δευτερογενούς αγοράς για τα προϊόντα της ισλαμικής κεφαλαιαγοράς.
- Ασχολείται επίσης στην εξέλιξη των ισλαμικών χρηματοοικονομικών εργαλείων και συμβολαίων, των δομών και της ανάπτυξης προϊόντων, και την ενίσχυση του συνεργατικού πλαισίου μεταξύ των ισλαμικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

9.1.3 Ισλαμικό Ίδρυμα Έρευνας και Εκπαίδευσης

Ιδρύθηκε στο 1981 για την έρευνα και την παροχή υπηρεσιών κατάρτισης και ενημέρωσης στις χώρες-μέλη της Ισλαμικής Τράπεζας ανάπτυξης ώστε να συμβάλλει στη συμμόρφωση των χρηματοοικονομικών και τραπεζικών δραστηριοτήτων τους με την σαρία και να συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξης και την συνεργασία μεταξύ τους.

Το Ισλαμικό Ίδρυμα Έρευνας και Εκπαίδευσης περιλαμβάνει 4 τμήματα :

1. Τμήμα Ισλαμικών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Συνεργασίας.
2. Τμήμα Ισλαμικής Τραπεζικής και Χρηματοδότησης.
3. Τμήμα κατάρτισης.
4. Τμήμα κέντρου πληροφόρησης.

Το Ισλαμικό Ίδρυμα Έρευνας και Εκπαίδευσης ασχολείται με:

- Τα ισλαμικά οικονομικά θέματα.
- Την οικονομική συνεργασία μεταξύ των χωρών-μελών.
- Την οικονομική ανάπτυξη
- Την παροχή των πόρων του δημόσιου τομέα.

9.1.4 Κέντρο Διαχείρισης Ρευστότητας

Ιδρύθηκε με σκοπό την διευκόλυνση της επένδυσης των πλεοναζόντων κεφαλαίων των ισλαμικών τραπεζών και χρηματοδοτικών οργανισμών σε βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα χρηματοοικονομικά εργαλεία σύμφωνα με τους νόμους της σαρία.

Ο ρόλος του Κέντρου Διαχείρισης Ρευστότητας περιλαμβάνει:

- Την προσέλκυση χρηματοδότησης από τις κυβερνήσεις, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.
- Την τιτλοποίηση των αντλημένων περιουσιακών στοιχείων σε άμεσα μεταβιβάσιμους τίτλους ή την δόμησή τους σε επενδυτικά εργαλεία.

9.2 Κατηγορίες των ισλαμικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η ανάπτυξη της ισλαμικής τραπεζικής κατά τις τελευταίες δεκαετίες οδήγησε σε μια αύξηση του αριθμού των ισλαμικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων:

9.2.1 Ισλαμικές τράπεζες

Οι ισλαμικές τράπεζες ανήκουν είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα προσφέρουν ισλαμικά προϊόντα, όπως τα χρηματοοικονομικά εργαλεία, Mrabaha, Mudaraba, Musharaka και Ijarah. Επίσης, προσφέρει και συμβατικά προϊόντα όπως οι λογαριασμοί όψεως που θεωρούνται σαν δάνειο στο πλαίσιο της ισλαμικής τραπεζικής δηλαδή χωρίς τόκο.

9.2.2 Ισλαμικά επενδυτικά παράθυρα

Τα ισλαμικά παράθυρα είναι εξειδικευμένα τμήματα στο πλαίσιο των παραδοσιακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που προσφέρουν προϊόντα τα οποία είναι συμβατά με την σαρία, επιτρέποντας έτσι σε πολλές συμβατικές τράπεζες να εισέλθουν στον κόσμο της ισλαμικής χρηματοοικονομικής χωρίς την ίδρυση ολοκληρωμένων ισλαμικών τραπεζών. Οι τράπεζες με τα ισλαμικά παράθυρα υποβάλλουν τα προϊόντα τους σε κάποιο συμβούλιο της σαρία για έγκριση, ώστε να εξασφαλίσουν να είναι συμβατά με την σαρία.

9.2.3 Ισλαμικές επενδυτικές τράπεζες

Η πρόσφατη ανάπτυξη του τομέα και η ανάγκη για ευρείας κλίμακας συναλλαγές, και χρηματοδοτικά σχέδια οδήγησαν στην ανάπτυξη πολλών ισλαμικών τραπεζών επενδύσεων.

Οι επενδυτικές τράπεζες βοηθούν τις δημόσιες και τις ιδιωτικές εταιρείες στη συλλογή κεφαλαίων στις κεφαλαιαγορές σύμφωνα με την σαρία.

9.2.4 Ισλαμικά επενδυτικά κεφάλαια

Στο 1960 ιδρύθηκαν τα πρώτα ισλαμικά επενδυτικά κεφάλαια στην Μαλαισία, και ακολούθησαν διάφοροι συνασπισμοί κεφαλαίων στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Σιγκαπούρη, την Νότια Αφρική και την Σαουδική Αραβία.

Το 2004 υπήρχαν περισσότερα από 100 ισλαμικά κεφάλαια σε σύγκριση με 13 στο 1994.

Τα συνολικά κεφάλαια που επενδύθηκαν σε ισλαμικά μετοχικά κεφάλαια αυξήθηκαν στο 1996 από \$ 800 εκ. σε \$ 5 δις. στο 2004.

Τα κυριότερα είδη των διαθέσιμων κεφαλαίων είναι :

- Τα επενδυτικά

Εφαρμόζεται διαδικασία φιλτραρίσματος για την επιλογή τις επενδύσεις που είναι συμβατές με την σαρία.

- Η χρηματοδοτική μίσθωση

Διαπραγματεύσιμα πιστοποιητικά που εκδίδονται με την υποστήριξη των μισθώσεων αυτοκινήτων, αεροσκαφών και εξοπλισμών.

- Οι μεταλλευτικές

Επενδύσεις σε βασικά μέταλλα.

Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων επενδύεται σε διεθνείς μετοχές.

Τα ισλαμικά κεφάλαια προστατευμένων επενδύσεων παρουσιάστηκαν στο 2000 από την Εθνική Τράπεζα Εμπορίου και την τράπεζα Shamil στο Μπαχρέιν.

Πρόσφατα ιδρύθηκε το πρώτο ισλαμικό κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών (κεφάλαιο για την τεχνολογία Injazat E.C.) είναι ένα κεφάλαιο συμμετοχών που λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της σαρία αξίας \$50 εκ. και στοχεύει στις εταιρείες παραγωγής τεχνολογίας που βρίσκονται μεταξύ Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής.

Το πρώτο ισλαμικό κεφάλαιο αντιστάθμισης κινδύνου (αμερικανικό κεφάλαιο αντιστάθμισης κινδύνου) παρουσιάστηκε το 2003 από την εταιρία Διαχείρισης κεφαλαίων Permal, και την εταιρία Οικονομικής ανάπτυξης.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των επενδυτικών κεφαλαίων οδήγησε στην δημιουργία του Δείκτη της ισλαμικής αγοράς Dow Jones που χρησιμοποιείτε ως δείκτη αναφοράς για τις επενδύσεις που είναι συμβατές με την σαρία.

- **Ισλαμικός Δείκτης Αγοράς Dow Jones**

Η εταιρεία δείκτης Dow Jones είναι μια προμηθεύτρια δεικτών αναπτύσσει και διατηρεί δείκτες και χορηγεί άδειες για την χρήση τους ως σημεία αναφοράς και βάσης για τα επενδυτικά προϊόντα.

Ο δείκτης ισλαμικής αγοράς ιδρύθηκε στο 1999 ως οδηγός για χαρτοφυλάκια συμβατά με την σαρία. Σήμερα, υπάρχουν περισσότερους από 60 δείκτες.

Από τους δείκτες εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που παράγουν οινοπνευματωδών, προϊόντα χοιρινού, οι παροχές συμβατικών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, και οι παροχές υπηρεσιών ψυχαγωγίας όπως τα τυχερά παιχνίδια. Επίσης, οι επιχειρήσεις προϊόντων καπνού.

9.2.5 Ισλαμικές εταιρείες υποθηκών

Οι ισλαμικές εταιρείες υποθηκών αναπτύχθηκαν για να παρέχουν υπηρεσίες υποθηκών για τους μουσουλμάνους που ζουν στο Δυτικό κόσμο.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι ισλαμικών υποθηκών, αλλά οι πιο κοινές βασίζονται στο συμβόλαιο μίσθωσης (Ijarah).

9.2.6 Ισλαμικά ασφαλιστικά ιδρύματα Takaful

Τα συμβόλαια που χρησιμοποιούνται στα παραδοσιακά χρηματοπιστωτικά συστήματα δεν είναι αποδεκτά σύμφωνα με τον νόμο της σαρία λόγω ότι περιέχουν στοιχεία Gharar, καταβάλλεται ασφάλιστρο αλλά υπάρχει ασάφεια σε το ακριβώς αγοράστηκε αφού ο χρόνος και η έκταση των πιθανών μελλοντικών ζημιών είναι άγνωστα, και σε άλλες περιπτώσεις περιέχουν Reba, όταν οι ασφαλιστικές εταιρείες επενδύουν τα ασφάλιστρα σε ομόλογα κ.λπ.

Οι ασφαλισμένοι καταβάλλουν περιοδικές εισφορές σε ένα ταμείο που διοικείται από μια εταιρεία takaful, με σκοπό να συνίσταται να είναι σε θέση να αποζημιώσει τους ασφαλισμένους σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο συμβόλαιο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα μέρος των εισφορών το επενδύει η εταιρεία στο πλαίσιο του Mudaraba και συμμετέχει στα κέρδη που προκύπτουν από τις επενδύσεις με τους ασφαλισμένους.

Η ιδιοκτησία του χρηματικού αποθέματος και κάθε έσοδο ή πλεόνασμα ανήκει στους ασφαλισμένους λόγω των συμβατικών συνθηκών είναι δυνατόν η εταιρεία να συμμετέχει στο πλεόνασμα.

Ως εκ τούτου, η χρήση των takaful στην ισλαμική τραπεζική εξακολουθεί να είναι αρκετά περιορισμένη και εστιάζει κυρίως στην ασφάλιση της φυσικής ιδιοκτησίας.

9.2.7 Εταιρείες Mudaraba

Οι εταιρείες Mudaraba δημιουργούνται ως ξεχωριστές νομικές οντότητες και κατέχονται από εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων.

Οι εταιρείες αυτές χρηματοδοτούνται από τα ίδια κεφάλαια και τα πιστοποιητικά επενδύσεων Mudaraba που εκδίδονται μέσω δημόσιων προσφορών στους επενδυτές. Αυτές οι εταιρείες δεν επιτρέπονται να δέχονται καταθέσεις.

Τα κεφάλαια Mudaraba χρησιμοποιούνται για επενδύσεις που είναι συμβατές με την σαρία και τα κέρδη διανέμονται στους επενδυτές ανάλογα με την συνεισφορά τους στο κεφάλαιο.

Ο διαχειριστής του κεφαλαίου λαμβάνει ένα μέρος από των κερδών.

10. ΚΥΡΙΕΣ ΙΣΛΑΜΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Στις περισσότερες μουσουλμανικές χώρες οι ισλαμικές τράπεζες λειτουργούν δίπλα από τα παραδοσιακά τραπεζικά ιδρύματα προσφέροντας στους πελάτες τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ συμβατικών και ισλαμικών τραπεζικών υπηρεσιών.

Εξαιρούνται από αυτόν τον κανόνα το Ιράν, το Σουδάν, και το Πακιστάν.

Οι κυριότητες ισλαμικές αγορές:

10.1 Ιράν

Οι μεγαλύτερες ισλαμικές τράπεζες του Ιράν είναι οι Melli, Mellat, Saderat, Tejarat.

Η ισλαμική τραπεζική νομοθεσία εφαρμόστηκε στο 1983 μετά από την διαβούλευση με τον χρηματοπιστωτικό κλάδο.

10.2 Σουδάν

Η ισλαμική τραπεζική νομοθεσία εφαρμόστηκε στο 1982 με την ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος σύμφωνα με την σαρία, υπάρχει 25 ισλαμικές τράπεζες στην δεκαετία του 1990.

Επίσης, προσέφεραν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω το Murabaha, Musharakah, και Ijarah.

Η κεντρική τράπεζα του Σουδάν έχει εκδώσει ισλαμικά κυβερνητικά πιστοποιητικά με την βοήθεια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

10.3 Πακιστάν

Η ισλαμική τραπεζική νομοθεσία εφαρμόστηκε στο 1970. Ο κανονισμός ελέγχου για τα συμβόλαια Mudarabah του 1980 επέτρεψε με ίδρυση εταιρειών Mudaraba με δραστηριότητες που είναι με συμβατές με την σαρία και είχαν τα δικαίωμα φορολογικών ελαφρύνσεων, κατά το 1995 υπήρχαν 52 εταιρείες.

10.4 Μαλαισία

Η ισλαμική τραπεζική νομοθεσία εφαρμόστηκε στο 1983 με την ίδρυση την πρώτη ισλαμική τράπεζα Berhad.

Το 1992 η κεντρική τράπεζα της Μαλαισίας επέτρεψε στις παραδοσιακές τράπεζες να προσφέρουν ισλαμικά προϊόντα.

Το 1993 εισήχθη ένα άτοκο τραπεζικό πρόγραμμα με την συμμετοχή μεταξύ άλλων 14 εμπορικών τραπεζών, και τα τοπικά γραφεία των πολυεθνικών τραπεζών.

Το 1994 ιδρύθηκε μια διατραπεζική αγορά χρήματος με σκοπό την διευκόλυνση τις αγοραπωλησίες των ισλαμικών χρηματοοικονομικών εργαλείων μεταξύ των τραπεζών, και για την αύξηση της ρευστότητας. Οι τράπεζες που συμμετείχαν ήταν υποχρεωμένες να δημοσιεύουν την ισλαμική τραπεζική τους δραστηριότητα σε πρόσθετη σημείωση στους ετήσιους λογαριασμούς τους .

10.5 Μπαχρέιν

Η διεύθυνση νομισματικής πολιτικής του Μπαχρέιν ήταν η πρώτη κεντρική τράπεζα που έκδωσε στο 2001 βραχυπρόθεσμα κυβερνητικά γραμμάτια και πιστοποιητικά χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με την σαρία.

Οι σημαντικοί ισλαμικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν την έδρα τους στο Μπαχρέιν, όπως το Ανώτατο Συμβούλιο της ισλαμικής τράπεζας Ταμείο Υποδομών της ισλαμικής τράπεζας ανάπτυξης, τη Διεθνή Ισλαμική Χρηματαγορά, το Κέντρο Διαχείρισης Ρευστότητας.

10.6 Οι μεγαλύτερες χώρες στο ισλαμικό κυκλοφορούν ενεργητικό του 2015

Κατάταξη	Χώρα	Αριθμός ιδρυμάτων	Το ισλαμικό κυκλοφορούν ενεργητικό
1	Ιράν	28	\$316,423 εκ.
2	Σαουδική Αραβία	42	\$306,807 εκ.
3	Μαλαισία	37	\$206,309 εκ.
4	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	20	\$111,294εκ.
5	Κουβέιτ	27	\$84,448 εκ.
6	Κατάρ	10	\$70,898 εκ.
7	Μπαχρέιν	30	\$65,068 εκ.
8	Μπανγκλαντές	24	\$22,298 εκ.
9	Ινδονησία	56	\$21,044 εκ.
10	Πακιστάν	19	\$10,101 εκ.
11	Σουδάν	9	\$7,476 εκ.
12	Αίγυπτος	1	\$7,015 εκ.
13	Ελβετία	1	\$6.879 εκ.

14	Τουρκία	1	\$5,950 εκ.
15	Μπρουνέι	1	\$5.025 εκ.
16	Ηνωμένο Βασίλειο	4	\$3.811 εκ.
17	Ταϊλάνδη	1	\$3,797 εκ.
18	Υεμένη	3	\$8.549 εκ.
19	Συρία	3	\$2,881 εκ.
20	Αλγερία	2	\$2,516 εκ.

Πίνακας 3:Οι μεγαλύτερες χώρες στο ισλαμικό κυκλοφορούν ενεργητικό του 2015

Πηγή:The Banker Magazine (<http://www.thebanker.com>).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

1. Στην ισλαμική χρηματοοικονομική υπάρχουν κάποιες διατάξεις που ελέγχουν όλη την χρηματοοικονομική δραστηριότητα.
Όπως η απαγόρευση του Reba (οποιοδήποτε θετικό , σταθερό, προκαθορισμένο επιτόκιο)
2. Τα Ισλαμικά χρηματοοικονομικά εργαλεία είναι τα κατάλληλα εργαλεία επένδυσης για επένδυση με λιγότερο κίνδυνο.
3. Τα sukuk θεωρούνται σαν ένα σημαντικό κανάλι χρηματοδότησης που χρησιμοποιούνται από τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις για να παρέχουν την απαραίτητη ρευστότητα για την χρηματοδότηση έργων με σχετικό χαμηλό κόστος.

Στην συνέχεια εξαπλώθηκαν σε ορισμένες ισλαμικές χώρες όπως η Μαλαισία, η οποία είναι η πρώτη αγορά για τα ισλαμικά ομόλογα. Η πρώτη έκδοση των SUKUK στη Μαλαισία ήταν το 1995 για την κατασκευή του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που άξιζε 350 εκατομμύρια δολάρια.

Και αυξήθηκε η έκδοση των sukuk από \$ 14.9 δισεκατομμύρια του 2008 σε 23,3 δις δολάρια ΗΠΑ του 2009

4. Η επιτυχία των ισλαμικών τραπεζών στην εγχώρια λιανική αγορά οδήγησε στην εμπλοκή των διεθνών τραπεζών που συνεργάζονται με τα Ισλαμικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα .
5. Ο συνολικός αριθμός των ισλαμικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκε κατά το έτος 2005 σε 270 με σύνολο κεφαλαίων που ξεπερνάει τα 265 δις, και χρηματοοικονομικές επενδύσεις άνω των 400 δις δολαρίων
Ο εμπορικός τομέας έλαβε το μεγαλύτερο ποσοστό (32%) της χρηματοδότησης, και η βιομηχανία (17%), τα ακίνητα (16%), η γεωργία (6%), οι υπηρεσίες (12%), και άλλοι τομείς (17%)

Οι τρόποι χρηματοδότησης που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερα ήταν μέσω Murabaha (37%), ακολουθεί το συμβόλαιο Mudaraba (19%), και το συμβόλαιο Musharakah (6%), Ijarah (9%), και άλλα (29%).

ΠΗΓΕΣ

Βιβλιογραφία:

Ξένες:

Abdu elhamid Abdu elfatah elmagreby, 2004, Strategic management in Islamic banks, Fahd National Library, gada.

Ashraf mohamed dawabah, 2009, Islamic bonds between theory and practice, Dar elnashr, Egypt.

Mohamed Mahmoud al agloony, 2010, Islamic banking provisions, principles, and applications, dar el masira, Jordan.

Shehad Ahmed saeid, 2012, Islamic banks manage, dar elnafaes, Jordan.

Ziad galal el damakh, 2012, Islamic sukuk and their role in economic development, dar elthaqafa, Jordan.

Ελληνικές:

Χρήστος Α, Αλέξανδρος Τ, 2010, Ισλαμική χρηματοοικονομική και τραπεζική, Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα.

Διαδίκτυα

www.icn.com

<http://ar.financialislam.com>

www.sukuk.com

<http://www.islamic-banking.com>